

Viestikapula

Kainuun Reserviupseeripiirin ja Kainuun Reserviläispiirin tiedotuslehti
Syyskuu 2022

**Kuhmon Reserviupseerit ry 80
vuotta**

**Kainuun Reserviupseeripiiri ry 70
vuotta**

Viestikapula syyskuu 2022

Kainuun Reservipiirien yhteinen tiedotuslehti. Perustettu vuonna 1960.

Lehti välittää tietoa yhdistysten menneestä ja tulevasta toiminnasta sekä maanpuolustukseen liittyvistä aiheista.

Julkaisija:

Kainuun Reserviupseeripiiri
Kainuun Reserviläispiiri

Päätoimittaja: Ossi Laine
Jänönpolku 4 88300 Paltamo

Taitto: Ossi Laine

Aineiston toimitus: oj.laine@gmail.com

Lehteen tulevaa aineistoa voi toimittaa jatkuvasti edellä olevaan sähköpostiosoitteeseen sähköpostiviestin rungossa tai liitetiedostona teksti-, word-, tai pdf-dokumenttina.

Toimitus pidättää oikeuden tarvittaessa lyhentää ja muokata tekstejä.

Kannen kuva: Kuhmon Reserviupseerit ry:n juhlassa oli juhlapuhujana eversti Mika Rytkönen

Sisällysluettelo

- 2 Sisällysluettelo
- 3 Pääkirjoitus, Ossi Laine
- 4 Kainuun Reserviupseeripiirin palsta, Jussi Pulkkinen
- 5 Toiminnanjohtajan palsta, Terho Pelli
- 6 Kainuun Prikaatin tervehdys, prikaatikenr. Manu Tuominen
- 7 Kainuun Rajavartiosto - turvana kaikissa oloissa
Mika Keränen
- 8 Eduskunnasta, Tuomas Kettunen
- 9 Reserviupseeriliiton tervehdys, Aaro Mäkelä
- 10 Reserviläisliiton tervehdys, Ilpo Pohjola
- 11 Kainuun Reserviupseeripiiri 70 v. Terho Pelli
- 14 Kuhmon Reserviupseerit ry 80 v.
- 17 Puolangan Reserviupseerikerho ry, Juhani Palola
- 19 Maanpuolustusjuhla Ristijärvellä
- 20 Reservipiirit hakevat toiminnanjohtajaa
- 21 Paltamon Reserviupseerikerho ry, Timo Toivonen,
Ossi Laine
- 23 Ristijärven Reserviupseerit ry, Martti Romppainen
- 25 Kainuun Prikaatin Kilta -Työtä varusniesten hyväksi yli 60 vuotta, Heikki Visti
- 27 14. D:n perinnepäivät Sotkamossa, Mika Kilpeläinen
- 29 Suomussalmen Reserviupseerit 70 vuotta
- 30 Tulta toukokuussa, kilpailun voitto Puolangalle, Ossi Laine
- 32 Paavo Lonkila - Elämäni kovin hiihto, Tenho Tikkanen
- 36 Reserviläisten maastokilpailu Puolangalla, Juhani Palola

Ossi Laine
Puheenjohtaja
Kainuun Reserviläispiiri

Pääkirjoitus

Kainuun Reserviupseeripiiri 70 vuotta

Kainuun Reserviupseeripiirin perustamisesta tulee lokakuussa kuluneeksi 70 vuotta. Onnittelten toimintaansa juhlivaa Kainuun Reserviupseeripiiriä ja kiitän siitä arvokkaasta työstä, jota olette tehneet yhteisen isänmaamme eteen. Se työ on ollut merkityksellistä ja korvaamatonta.

Piirin perustamisvuonna 1952 elettiin maailmassa levottomia aikoja. Maailmalla menossa oli Korean sota. Suomessa vaaran vuodet oli ohitettu ja juuri loppuvuodesta 1952 selviytytty sotakorvauksista. Maa oli jälleenrakennettu suurelta osin ja siirtoväki sekä rintamamiehet asutettu.

Kaikesta ei kuitenkaan sodan jälkeen haluttu tai uskallettu puhua. Sodanjälkeiset vuodet olivat varovaisen ja rauhallisen toiminnan aikaa Kainuun jo perustetuissa reserviupseerikerhoissa. Yleinen ilmapiiri ei mahdollistanut voimakasta ulospäin näkyvää toimintaa. Uutta eloa kerhojen toiminnalle antoi reserviupseeripiirin perustaminen. Edelleen toiminta laajeni varsinkin Kajaanissa, kun Kajaanin seuden reservialiupseerit perustettiin 50-luvun puolivälissä.

Näiden kuluneiden vuosikymmenien aikana perusasiat eivät ole muuttuneet. Reserviläisjärjestöillä tulee aina olemaan tärkeä osa maanpuolustahdon vaalimisessa ja sotilaskunnan ylläpitämisessä. Järjestöjen harjoittama ampumatoiminta ja liikunta yhdessä aatteellisen toiminnan kanssa tukevat monin tavoin valmiuden ylläpitoa.

Reservialiupseerit aloittivat järjestäytyneen reserviläistoiminnan täällä Kainuussa 50-luvun lopulla ja 60-luvun alussa. Piirijärjestön ja paikallisyhdistysten perustamisessa olivat tukena ja innoittajina mukana jo aiemmin järjestäytyneet reserviupseerit. Silloin hyvässä hengessä alkanut yhteistyö järjestöjen välillä on jatkunut kiitettävänä aina näihin päiviin saakka.

Reserviläistoiminta kiinnostaa

Kiinnostus reserviläistoimintaa kohtaa on kasvanut kuluneena vuonna merkittävästi myös täällä Kainuussa. Tervetuloa mukaan kaikki uudet jäsenet! Venäjän toiminta on saanut monet ajattelemaan entistä enemmän, mitä voi tehdä itsensä ja isänmaan hyväksi. Jäsenkasvu Kainuun Reserviläispiiriin yhdistyksissä on tänä vuonna ollut noin 15 %. Jäsenmäärän lisääntyminen ei jakaudu aivan tasaisesti, vaan suurin kasvu keskittynyt muutamiin yhdistyksiin.

Jäsenkasvussa on haastetta, miten saadaan mahdollisimman moni uusi jäsen tulemaan mukaan mielekkääseen toimintaan. Tähän on meidän yhdessä pohdittava keinoja, että toimintaan pettyneitä olisi mahdollisimman vähän. Toimintaa on kehitettävä ja laajennettava sekä yhteistyötä piirin yhdistysten välillä lisättävä. Piirin tehtävänä on yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen.

Mahdollisimman monen miehen tai naisen jäsenyys lisää järjestön painoarvoa. Mitä enemmän kansalaisia on yhdistyksissä jäseninä, sitä paremmin pystymme ajamaan tärkeinä pitämiä asioita. Jo pelkkä jäsenyys on kannanotto tärkeän asian puolesta.

Syyskuussa on kainuulainen maanpuolustusväki kokoontunut perinteisesti maakunnalliseen maanpuolustusjuhlaan. Tällä kertaa kokoonnutaan koronan aiheuttaman kahden vuoden tauon jälkeen Ristijärvelle. Pieni kunta on aina tunnettu voimakkaasta maanpuolustushengestään.

Kainuun reservipiirit hakevat uutta toiminnanjohtajaa ensi vuodeksi. Tarjolla olisi näköalapaikka reserviläistoimintaan. Tässä lehdessä on toisaalla hakuilmoitus tehtävästä. Jos tunnet kiinnostusta tehtävään, niin kannattaa olla yhteydessä. Vielä vuoden loppuun asti jatkavalle nykyiselle toiminnanjohtajalle Terho Pellille suuret kiitokset siitä panoksesta, mitä hän on kainuulaisen maanpuolustustyön kentällä useiden vuosien aikana antanut.

Kainuun Reserviupseeripiirin palsta

Jussi Pulkkinen

Kainuun Reserviupseeripiiri, puheenjohtaja

”Piirin tehtäviksi 70 vuotta sitten perustettaessa määritellyt asiat ovat ajankohtaisia vieläkin. Piiri toimii yhdyssiteenä kainuulaisille reserviupseereille, toteuttaa harjoitus- ja kilpailutoimintaa ja omalla panoksellaan ylläpitää maanpuolustuskykyä ja -tahtoa. Toimintaamme ohjaa Reserviupseeriliiton arvot isänmaallisuus, vastuuntuntoisuus ja vapaaehtoisuus.”

70 vuotta

Reserviupseerien yhdistystoiminta alkoi Kainuussa 1933. Silloin Kajaanissa perustettiin Kainuun Reserviupseerikerho, joka myöhemmin muutti nimensä muotoon Kajaanin Reserviupseerikerho. Talvisodan kokemukset yhdistivät reserviupseereita ja Sotkamoon perustettiin kerho vuonna 1940 ja Kuhmoon 1941. Seuraavat kerhot perustettiin vasta kymmenen vuotta myöhemmin vuonna 1951 Suomussalmelle ja Paltamoon. Välissä olivat sotavuodet, jotka katkaisivat järjestötoiminnan ja sotien jälkeiset vaaran vuodet, jolloin reserviläistoiminnalle ei ollut Suomessa tilaa.

Paikallisten kerhojen määrän kasvaessa 1950-luvulla osana vapaaehtoisen maanpuolustustyön uutta kasvua, kerhojen yhteistoimintaa varten syntyi myös alueellisen Reserviupseeripiirin perustamiselle. Myös valtakunnallinen Reserviupseeriliitto kannusti perustamaan piiriyhdistyksen kokoamaan paikallisten kerhojen toimintaa yhteen.

Kainuun Reserviupseeripiiri perustettiin 5.10.1952 Kajaanissa. Tilaisuuteen osallistui edustajia kaikista Kainuun Reserviupseerikerhoista, Suomen Reserviupseeriliiton kannatusyhdistyksen pääasiamies ja Kainuun Rajavartioston komentaja.

Perustettu Kainuun Reserviupseeripiiri valitsi toimihenkilönsä ja piiritoimikuntansa, johon kuului edustus jokaisesta kerhosta. Tehtäviksi määriteltiin piirin toiminnan suunnittelu, liiton ja kerhojen yhdyssiteenä toimiminen, kerhojen toiminnan ohjaaminen ja tukeminen, uusien kerhojen perustaminen, uusien jäsenten hankkiminen, neuvottelupäivien ja juhlatilaisuuksien järjestäminen ja piirin taloudesta huolehtiminen. Reserviupseerien yhdistystoiminta laajenikin edelleen Kainuussa. Otanmäkeen perustettiin Reserviupseerikerho 1953, Hyrynsalmen ja Ristijärven yhteinen kerho seuraavana vuonna 1954 ja Puolangan reserviupseerit perustivat omansa 1955. Hyrynsalmi ja Ristijärvi erosivat omiksi kerhoikseen vuonna 1964.

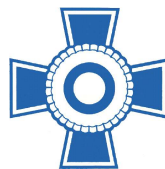
Tänä päivänä Kainuun Reserviupseeripiirin jäseniä ovat yhdistykset Hyrynsalmelta, Kajaanista, Kuhmosta, Paltamosta, Puolangalta, Ristijärveltä, Sotkamosta ja Suomussalmelta. Jäseniä näillä kainuulaisilla yhdistyksillä on yhteensä 490. Piirin tehtäviksi 70 vuotta sitten perustettaessa määritellyt asiat ovat ajankohtaisia vieläkin. Piiri toimii yhdyssiteenä kainuulaisille reserviupseereille, toteuttaa harjoitus- ja kilpailutoimintaa ja omalla panoksellaan ylläpitää maanpuolustuskykyä ja -tahtoa. Toimintaamme ohjaa Reserviupseeriliiton arvot isänmaallisuus, vastuuntuntoisuus ja vapaaehtoisuus.

70 vuotta täyttävän Kainuun Reserviupseeripiirin puolesta kiitän kaikkia vuosien varrella toiminnassa mukana olleita kainuulaisia reserviupseereita. Ja kiitokset Kainuun Prikaatille, Kainuun Rajavartiostolle, Kainuun kunnille, seurakunnille, Kainuun Reserviläisille ja muille maanpuolustusjärjestöille ja yhteistyökumppaneille hyvästä yhteistyöstä kuluneiden vuosikymmenten aikana.

Piiritoimistolta tähystettynä

Terho Pelli, toiminnanjohtaja

”Reserviupseeripiiri täyttää 70 kunniakasta vuotta joten parhaimmat onnittelut piirille ja toivotaan samanlaista menestystä tulevaisuudessakin”.

Teimme vuoden 2021 syyskokouksissa suunnitelmat tälle vuodelle 2022. Vuosi alkoi aivan normaalisti järjestämissä kokouksissa ja tehdyt suunnitelmat valmiina täytännönpantaviksi. Pandemia-tilanne on edelleen rajoittanut toimintaamme. Suunnitellut talven kilpailut ovat kuitenkin saatu pidettyä kuin myöskin kesäkauden. Vallankin kesän kilpailuihin osallistuttiin oikein mukavasti. Lajeja kannattaa kehittää sekä osallistumiskynnystä madaltaa.

Se, että jo kaksi vuotta kestänyt pandemia ei vielä riittänyt vaan alkoi Euroopassa sotatila Venäjän laittomasti hyökättyä Ukrainaan. Tämä tilanne on aiheuttanut muutoksia ajatuksissamme ja toiminnassamme maanpuolustusjärjestöjen jäsenistössä. Suhtautumisessa Nato – jäsenyyteen tapahtui käänteentekevä muutos johon valtiojohtomme reagoi nopeasti. Natoprosessi on hyvässä vauhdissa ja saadaan varmaan kunnialla maaliin saakka.

Toimintamme painopisteinä ovat olleet kenttäkelpoisuuden kehittäminen ja maanpuolustustahdon ylläpitäminen. Siis, Liiku-Ammu-Kouluttaudu ja järjestä maanpuolustusjuhlia sekä – tapahtumia.

Nyt on helppo todeta, että toimintamme on ollut oikeaa ja oikeasuuntaista.

Toukokuu oli oikein tapahtumien kuukausi. Tulta toukokuussa – tapahtumassa Reserviläispiiri oli paras Reserviläisliitossa ja Reserviupseeripiiri sijoittui toiseksi Reserviupseeriliiton kilvoittelussa. Reserviläisyhdistyksemme menestyivät vallan mainiosti Puolangan yhdistyksen ollessa valtakunnan paras. Reserviupseeripiirin puolella paras oli Ristijärven Reserviupseerit sijoittuen viidenneksi kaikista Reserviupseeriliiton yhdistyksistä.

Toukokuussa myös marssittiin, Four Day March, ja Reserviupseeripiirimme oli paras Reserviupseeriliiton piireistä. Onnistuimme näissä tempauksissa erinomaisesti ja niinpä sekä piirien, että menestyneiden yhdistyksien kassassa kiilaa!!!

Eipä tässä vielä kaikki, sillä syyskuun on Maaottelu-marssin aikaa. Haastan kaikki piirimme Reserviläisyhdistykset ja Reserviupseerikerhot marssille ja hoidetaan samanlaisella mallikkaasti kuin toukokuiset tapahtumat. Marssikuntomme onkin nyt rautaa kuten keväällä lupailtiin!!!

Lähestymme syksyä ja valmistaudumme tuleviin syyskokouksiin. Edessä on valintojen aika. Uskon, että valmistaudutte huolella ja hyvin tuleviin kokouksiin ja teette hyviä valintoja.

Sittenpä marraskuun lopulla on maanpuolustusjärjestöjen liittojen liittokokoukset Jyväskylässä. Suosittelen sinne osallistumaan niin kumpakin piiriä kuin mahdollisimman monta yhdistystä sekä kerhoa.

Reserviupseeripiiri täyttää 70 kunniakasta vuotta joten parhaimmat onnittelut piirille ja toivotaan samanlaista menestystä tulevaisuudessakin.

Kainuun Prikaatin komentajan tervehdys

”Aktiivinen järjestötoiminta on jatkossakin hyvä tapaa pitää yllä maanpuolustustahtoa ja reservin upseerien johtamisvalmiutta”.

Arvoisat Viestikapulan lukijat

Puolustusvoimien tärkein tehtävä on Suomen sotilaallinen puolustaminen ja jo rauhanajan toiminnan tarkoitus on ennaltaehkäistä sotilaallisen voiman käyttö maamme kohtaan. Ukrainan sota on osoittanut, että pelkkä ennaltaehkäisyyrkimys ei välttämättä riitä, täytyy olla myös torjuntakykyä.

Puolustusvoimat on kansainvälisen kiristyneen tilanteen johdosta tehostanut toimintaansa eri tavoin ja saanut torjuntakykynsä vahvistamista varten myös lisäresursseja. Tämä näkyy Kainuun prikaatissa lisääntyneinä kertausharjoituksina. Kainuun prikaatin kertausharjoituksissa koulutettavien reserviläisten määrä lähes kaksinkertaistuu alun perin suunnitellusta jo tänä vuonna.

Valtiojohdon päätös liittyä Pohjois-Atlantin sopimusliittoon, Natoon, kansainvälistää puolustusvoimien toimintaa ja suunnittelua. Kansainvälistyminen näkyy hiljalleen myös Kainuun prikaatissa. Olemme osallistuneet valmiusyksiköllä ja prikaatin henkilökunnalla kansainväliseen harjoitustoimintaan Pohjois-Suomessa yhdessä Jääkäriprikaatin kanssa. Joukkomme ovat harjoitelleet kesän aikana useita viikkoja yhdysvaltalaisien ja norjalaisten sekä ruotsalaisten ja englantilaisten yksiköiden kanssa. Sotilaidemme koulutustaso on osoittautunut vertailun kestäväksi.

Reservin upseereiksi koulutettavat upseerikokelaat kelpaavat hyvin joukkueenjohtajiksi ja tulenjohtajiksi myös kansainvälisessä ympäristössä. Osaaminen ja kielitaito riittävät.

Hyvä näin, koska Suomen oma puolustuskyky perustuu, myös Naton jäsenenä, suomalaiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Reservin upseereiksi koulutetaan alle 10 prosenttia varusmiehistä. Teidät koulutetaan vastuullisiin tehtäviin ja tekemään päätöksiä. Odotamme reservin upseereiden työskentelevän jatkossakin torjuntakyvyn kehittämisen ja ylläpidon hyväksi eri tavoin jo normaalioloissa. Aktiivinen järjestötoiminta on jatkossakin hyvä tapaa pitää yllä maanpuolustustahtoa ja reservin upseerien johtamisvalmiutta.

Onnittelen 70 vuotta täyttävää Kainuun reserviupseeripiiriä ja kiitän piirin jäseniä erittäin tärkeästä maanpuolustustyöstä.

Toivotan kaikille Viestikapulan lukijoille turvallista loppuvuotta 2022.

*Kainuun Prikaatin komentaja
Priikaikenraali Manu Tuominen*

Kainuun Rajavartiosto

- turvana kaikissa oloissa

Teksti: Mika Keränen, Henkilöstötoimiston päällikkö
Kainuun Rajavartioston esikunta

Kainuun rajavartiosto toimii Kainuussa ja Koillismaalla pitäen yllä rajaturvallisuutta Venäjän vastaisella 406 kilometrin mittaisella rajaosuudella. Toiminta-alue on laaja ja lakisääteisiä tehtäviä on runsaasti rauhanajan tehtävistä sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin, joten palkatun henkilöstön, reserviläisten ja kaluston tulee olla huippuluokkaa ja tilannekuvan re-aaliaikainen. Kainuun rajavartioston on monipuolinen turvallisuusviranomainen, jonka toiminnan arvoja ovat luotettavuus, ammattitaito ja yhteistyökyky.

Itärajaa valvotaan kaikissa olosuhteissa

Kainuun rajavartioston toimintakyky on huippuluokkaa kaikkina vuorokauden aikoina vuodenaikasta riippumatta. Yhteensä partioautoja, moottorikelkkoja, veneitä ja mönkijöitä on yli 100, mikä takaa valvonnan ja avun perille menon ammattitaitoisesti ja luotettavasti ympäri vuorokauden kaikissa olosuhteissa koko vastuualueella. Rajojen valvontaan liittyy kiinteästi rajakoira, joka on korvaamaton apu sulanmaan ajan rajantarkastuksessa ja eksyneiden etsinnässä. Lisäksi valvontaa suoritetaan teknisellä valvonnalla ja Vartiolentolaivueen helikoptereilla.

Rajanylitysliikenteessä on rajoituksia

Ennen koronaepidemiaa matkustajamäärä Kainuun rajavartioston valvomilla rajanylityspaikoilla oli 450 000 matkustajan luokkaa vuodessa. Epidemian vuoksi matkustajamäärät romahtivat minimiin käsittäen pääosin vain raskasta liikennettä. Maailmanpoliittinen tilanne on vaikuttanut erilaisten rajoitusten asettamiseen esimerkiksi viisumien myöntämiseen ja ruplan ostovoimaan, joten matkustajamäärät ovat kasvaneet koronarajoitusten poistumisen jälkeen maltillisesti. Lentoasemilla liikenne on kausiluontoista keskittyen lähinnä vuodenvaihteen tienoille.

Rikostorjunnan tehtäviä ja yhteistoimintaa

Kainuun rajavartiosto on esitutkintaviranomainen ja rikostorjunnan tehtäviä suoritetaan rajatarkastusten ja rajojen valvonnan toiminnan tuloksena sekä rajanylityspaikoilla että maastossa. Yhteistyö eri viranomaisten, kuten poliisin, tullin ja Metsähallituksen kanssa on tiivistä ja toimii hyvin.

Yhteiset partiot ja valvontaiskut esimerkiksi maastoliikenteen valvonnassa ja erävalvonnassa ovat antaneet hyviä tuloksia ja kehittäneet viranomaisyhteistyötä entistä tehokkaampaan suuntaan.

Turvallisuustehtävät harvaan asutulla alueella

Kainuun rajavartioston partio on monesti harvaan asutulla alueella tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa tai kotihälytyksessä ensimmäinen paikalle tuleva viranomainen. Alkutoimenpiteet kohteella aloitetaan, vaikka tehtävä ei kuuluisikaan suoraan omaan tehtäväkenttään. Tällä tavalla varmistetaan avun nopea perille meno ja ensitoimenpiteiden aloittaminen.

Kainuun rajavartiosto osallistuu Vartiuksen lähialueella myös ensivastetoimintaan, millä tarkoitetaan kiireellistä ensihoitoa. Toimintaan osallistuva henkilöstö on koulutettu Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän Ensihoitokeskuksen toimesta. Vartiuksessa päivystävä ensivasteteh-täviin hankittu ajoneuvo on rajavartiolaitoksen väreihin maalattu ambulanssi. Kainuun rajavartioston ensivastepartio kykenee kiireellisiin ensihoitotoimenpiteisiin varsinaisen ensihoitoyksikön ohjauksessa. Kokemukset ja asiakaspalaute ovat olleet positiivisia. Vuosittain pelastus-, etsintä- ja ensivastetehtäviä on noin 60.

Sotilaallinen maanpuolustus sekä alueellisen koskemattomuuden valvonta

Kainuun rajavartiosto on valmiusorganisaatio ja osallistuu sotilaalliseen maanpuolustukseen ja alueellisen koskemattomuuden valvontaan toiminta-alueellaan. Henkilökunnan harjoituksilla ja reserviläisten kertausharjoituksilla ylläpidetään korkea valmius ja ammattitaito yhteistoiminnassa Kainuun prikaatin kanssa.

Kainuun rajavartiosto onnittelee Kainuun Reserviupseeripiirin 70 -vuotista taivalta ja arvostaa sitä tärkeää työtä, mitä Kainuun Reserviupseeripiiri tekee reservinupseerien sotilasjohtajataitojen ja –tietojen ylläpitämiseksi. Reservinupseerit ovat Kainuun rajavartioston sodanajan joukkojen runko-henkilöstöä ja tärkeässä roolissa sotilaallisessa maanpuolustuksessa. Aktiiviset reservinupseerit mahdollistavat kertausharjoitusten onnistuneen läpiviennin ja puolustusvalmiuden ylläpitämisen ja kehittämisen.

Eduskunnasta

Teksti: Tuomas Kettunen, kansanedustaja, puolustusvaliokunnan jäsen

”Ukraina ei taistele vain maansa ja itsenäisyyden puolesta vaan koko läntisen maailman vapauden puolesta. Emme saa unohtaa Ukrainaa, emme saa antaa Ukrainan kaatua”.

Muuttuneessa maailman tilanteessa Suomi on jatkanut panostamistaan maanpuolustukseen. Ensi vuoden budjettiin on ehdotettu yhteensä 5,1 miljardia euroa ja budjetin koko kasvaakin 223 miljoonaa euroa tästä vuodesta. Tämä on kuitenkin välttämättömyys. Suomi on ylläpitänyt, rakentanut ja kehittänyt kansallista puolustuskykyä kansainvälisistä suhdanteista huolimatta. Kun muut luopuivat yleisestä asevelvollisuudesta, me olemme vahvistaneet sitä. Kun muut vähensivät puolustuskalustoa, me hankimme sitä. Kun muut lykkäsivät investointeja, me veimme niitä määrätietoisesti eteenpäin. Tämä linja jatkuu.

Kuten tiedämme, Suomi otti uuden suunnan keväällä äänestäessään NATO:n liittymisen puolesta. Luotan vankasti Suomen puolustusvoimiin ja suomalaisiin reserviläisiin, mutta Suomi pienenä maana tarvitsee kumppaneita lännestä. NATO-jäsenyyden hakeminen oli oikea ratkaisu, joka antaa Suomelle lisää turvaa.

Suomen NATO-jäsenyys etenee jäsenmaissa kohutuullisen varmasti. Jäsenmaista on jo 24 hyväksynyt Suomen jäsenyyden. Kuudessa maassa prosessi on vielä kesken. Syyskuun aikana Espanja, Kreikka, Portugalit ja Slovakia tekevät päätöksiä. Turkki ja Unkari eivät ole vielä ilmoittaneet tarkempia aikatauluja. Jos ihmeitä ei tapahdu Suomesta tulee NATO-maa yhdessä Ruotsin kanssa.

Olemme Suomessa seuranneet tarkasti Ukrainan puolustustaistelua Venäjää vastaan. Suomi myös tukee ukrainalaisia maanpuolustuksessa ja Suomesta

on lähetetty yhteensä seitsemän puolustustarvikepupakettia Ukrainaan. Sodan aikana Suomi on myös poikennut pitkäaikaisesta linjastaan ja lähettänyt tappavia aseita sotaa käyviin maihin. Ukrainan armeija on saanut muun muassa rynnäkkökivääreitä ja kertasinkoja.

Ukraina käy venäläisiä vastaan pitkitettyä talvisotaa. Näen ainakin vahvoja yhtäläisyyksiä maidemme tarinoiden suhteen. Ukrainalaiset lähtivät sodassa alustavasta asemasta ja moni uskoi Kiovan kaatuvan muutamissa viikoissa, ellei päivissä. Ukrainalaisten päättäväisyys ja sisu ovat tehneet kuitenkin Ukrainasta vahvan vastustajan hyökkääjälle. Ulkopuolisten maiden aseavulla on ollut myös suuri merkitys Ukrainan armeijalle ja Ukrainan tukemista täytyy jatkaa jatkossakin. Jos Ukraina kaatuisi, sillä olisi katastrofaalisia seurauksia. Ukraina ei taistele vain maansa ja itsenäisyyden puolesta vaan koko läntisen maailman vapauden puolesta. Emme saa unohtaa Ukrainaa, emme saa antaa Ukrainan kaatua.

Sota Euroopassa ja lähellä meitä kertoo mikä merkitys maamme uskottavalla puolustuksella ja kaikella vapaaehtoistoiminnalla on. Asevelvollisuus ja korkea maanpuolustustahto ovat puolustuksemme kivijalkoja ja isänmaamme turva. Asevelvollisuutta on edelleen laajennettava, jotta yhä useampi suomalainen nuori täyttää velvollisuutensa toimia isänmaan hyväksi. Asevelvollisuusjärjestelmä tuottaa laajan reservin, jolla mahdollistetaan koko maan puolustaminen. Meillä kaikilla on oikeutemme, mutta myös velvollisuutemme. Suomen mallissa jokainen suomalainen on maanpuolustaja.

Kiitän Kainuun Reserviläispiirejä tärkeästä työstä isänmaan parhaaksi. Piiritason vapaaehtoistyö maanpuolustustahdon ylläpitämiseksi on arvokasta ja todella tärkeää. Toivotan toiminnantäyteistä loppuvuotta!

Teksti: Aaro Mäkelä, yliluutnantti res, Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtaja

Turvallisuus on yhteinen asia

Turvallisuus on noussut kenties keskeisimmäksi vuoden 2022 pääteemaksi niin Suomessa kuin laajemmin Euroopassa. Venäjän jo vuosia jatkuneet kansainvälisen lain vastaiset toimet kiihtyivät helmikuussa 2022 avoimeksi ja häikäilemättömäksi hyökkäyssodaksi Ukrainaan laajamittaisine siviiliuhreineen. Tämän jälkeen reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöt jäsenistöineen ovat toimineet aktiivisesti Ukrainalle toimitettavan avun puolestapuhujana, avustuslahjoituksiin kannustajana, sekä poliittista päätöksentekoa aiheessa tukevana asiantuntijatahona. Ukraina taistelee edelleen koko Euroopan puolesta, joten jatkakaamme yhteistä vahvaa tukeamme päättäväisesti.

Olemme Suomessa pitäneet viisaasti huolta turvallisuudestamme ja säilyttäneet laajaan reserviin pohjautuvan puolustusratkaisumme myös niinä aikoina, kun turvallisuusuhat eivät ole olleet välittömässä näköpiirissä. Tänä vuonna me maanpuolustajat olemme voineet vaikuttaa edelleen turvallisuus- ja puolustuskykymme vahvistamiseen, isoissakin kysymyksissä. Heti Venäjän hyökkäyksen alettua helmi-maaliskuun vaihteessa RUL:n jäsenkyselyssä 83,1 % kannatti Suomen välitöntä Nato-jäsenyyttä. Samalla RUL muodosti huolellisen, perustellun ja jäsenmielipiteeseen tukeutuvan kannanoton ja edelleen liiton virallisen kannan Suomen liittymisestä Naton jäseneksi. Muutosvaiheissa tarvitaan johtajuutta. Myöhemmin kevään aikana muodostunut vahva koko kansan mielipide ja siihen tukeutuneet poliittiset päätökset veivät lopulta Suomen kohti puolustusliitto NATOa. Samalla myös muita hyviä puolustusvalmiutta ja yhteistä turvallisuuttamme tukevia päätöksiä on pystytty toteuttamaan.

Reservin koulutus keskiössä

Koulutus ja jatkuva itsensä kehittäminen kuuluvat olennaisesti aktiiviseen reserviläistoimintaan, reservin valmiuden ylläpitämiseksi. Nykyisin reservin sotilaallista osaamista ja toimintakykyä pidetään yllä 1) Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kertausharjoituksilla ja vapaaehtoisilla harjoituksilla, 2) Maanpuolustuskoulutus MPK:n laadukkailla kursseilla ja harjoituksilla sekä 3) Maanpuolustusjärjestöjen ja reserviläisten organisoimalla omaehtoisella harjoittelulla. Aktiiviset reserviläiset ja kouluttajat, ja erityisesti reserviupseerit, osallistuvat vahvasti kaikkien kolmen alueen suunnitteluun ja toteutukseen.

Viimeisimmäksi mainittu usein vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen organisoima mahdollisuus omaehtoiseen ja ohjattuun harjoitteluun on ratkaisevassa roolissa ampumataidon ja fyysisen kunnon ylläpitämisessä, mutta sillä on suuri merkitys myös maapuolustustahtoon. Riippumatta iästä, aselajista ja sodan ajan sijoituksesta tai sen puuttumisesta reserviläisten ja eritoten meidän reserviupseereiden odotetaan pitävän huolta omasta toimintakyvystämme. Tätä tukevat hyvin yhdistysten, piirin ja liiton tarjoamat monipuoliset liikuntatapahtumat ja -haasteet.

Arvot ja koulutus yhdistävät reserviupseerit

Meitä suomalaisia reserviupseereita yhdistävät reserviupseerin koulutus ja yhteiset arvot: isänmaallisuus, vastuuntuntoisuus ja vapaaehtoisuus. Arjen ja rauhan olosuhteissa työskentelemme mm. yhteiskunnan eri alojen asiantuntijajäseninä ja johtajatehtävissä, sekä vaikutamme laaja-alaisesti ja vapaaehtoisesti maanpuolustuksen edellytyksiin yhteiskunnassamme.

Isänmaan kutsuessa kannamme upseerin vastuun, meille osoitetuissa upseerin tehtävissä.

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) yhdistää suomalaiset reserviupseerit. Reserviupseeriliittoon kuuluu nykyisin 27 000 jäsentä, noin kolmannes elossa olevista reserviupseerikoulutetuista. Kuluvan vuoden aikana jäseniä on liittynyt yli tuhat henkilöä edellistä vuotta enemmän. Suomalaisten reserviupseerien 100-vuotisessa ketjussa ja laajassa verkostossa on hienoa olla mukana.

Liitolla, sen piireillä ja yhdistyksillä on tärkeä tehtävä maanpuolustushengen ja reserviupseeriaatteen ylläpitäjänä, sekä reserviupseerien yhdistäjänä. Reserviupseeritoimintaan on aina kuulunut yhteydenpito jäsenten kesken, koulutus, ampumatoiminta, sekä yhteydenpito Puolustusvoimien ja ammattisotilaiden kanssa, muita turvallisuus- ja maanpuolustustoimijoita unohtamatta. Reserviupseerit eivät toimi yksin, vaan saavat esimerkillään joukon tai koko yhteisön sitoutumaan yhteisiin tärkeisiin maanpuolustuksen tehtäviin. Turvallisuus tehdään yhdessä.

Toivotan onnea ja menestystä 70-vuotiaalle Kainuun Reserviupseeripiirille, sen ystäville ja tukijoille, sekä kaikille Kainuun maanpuolustajille! Suomalaisten maanpuolustustahto on pitkään ollut kansainvälisesti poikkeuksellisen korkea ja nyt se on mittaushistoriansa korkeimmalla tasolla. Keskeisiä syitä tähän ovat viime sotiemme kokemukset, kunnioitus sotiemme veteraanisukupolvea kohtaan, yleinen asevelvollisuus sekä laaja vapaaehtoinen maanpuolustustyö. Pidetään jatkossakin isänmaastamme hyvää huolta!

Reserviläisliiton tervehdys

Teksti: Ilpo Pohjola, puheenjohtaja Reserviläisliitto ry

”Tällä hetkellä on erittäin tärkeää, että yhdistykset ottavat kaikki uudet jäsenet mukaan toimintaan. Tärkeää on, että kaikki meistä tuntevat kuuluvansa hyvähenkiseen joukkoon ja saavat toimia aktiivisesti halujensa ja kykyjensä mukaan.”

Hyvät Kainuun maanpuolustajat,

Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan toi sodan jälleen Eurooppaan ja meidän suomalaisten kokemana epäluulo Venäjää kohtaan vahvistui. Sodassa ei ole mitään hyvää, mutta Ukraina on näyttänyt meillekin suuren kenttäarmeijan ja hyvin organisoidun paikallispuolustuksen vahvuudet.

Lisäksi Venäjän hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut suomalaisissa ennen näkemättömän osallistumisen ja auttamisen halun. Se näkyy myös merkittävänä jäsenkasvuna Reserviläisliiton jäsenyhdistyksissä. Meitä on nyt yli 45 000 aktiivista vastuunkantajaa. Tällä hetkellä on erittäin tärkeää, että yhdistykset ottavat kaikki uudet jäsenet mukaan toimintaan. Tärkeää on, että kaikki meistä tuntevat kuuluvansa hyvähenkiseen joukkoon ja saavat toimia aktiivisesti halujensa ja kykyjensä mukaan.

Vuosi 2022 kirjoitetaan Suomen historiaan suurilla kirjaimilla. Korona, Venäjän hyökkäyssota ja nopeasti tehty päätös hakea puolustusliitto NATOn jäseneksi ovat tämän vuoden isoja asioita. Pidän Nato-jäsenyyttä hyvänä asiana, kunhan saamme yhdistettyä yleisen asevelvollisuuden ja NATOn resurssit kustannustehokkaasti.

Viime vuonna Pääesikunnan koulutusosasto ja reserviläisjärjestöt valmistelivat Reservin koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2022–2024. Merkittävänä asiana suunnitelmassa on reserviläisen urapolku varusmiespalveluksesta aktiivireserviläiseksi. Reserviläisyhdistykset ovat merkittävässä asemassa tästä urapolusta tiedottamisessa ja sotilaan perustaitojen harjoittelun järjestämisessä.

Tämä tarkoittaa Kainuussa aktiivista yhteistyötä Kainuun Prikaatin kanssa kaikkien saapumiserien Reserviläisinfojen järjestämiseksi. Nämä Reserviläisinfot avaavat polkua tuleville reserviläisille reserviläisyhdistysten sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen, että Puolustusvoimien järjestämiin harjoituksiin.

Tämän vuoden aikana tapahtunut ihmisten aktivoituminen ja MPK:n kurssivuorokausien kaksinkertaistuminen on aiheuttanut suuren paineen sitoutuneille reserviläiskouluttajillemme. Uusien sitoutuneiden kouluttajien tarve on tällä hetkellä merkittävä. Nykyisten kouluttajien työmäärä alkaa olla kohtuuttoman suuri, emmekä saa polttaa heitä loppuun, vaan kouluttajien määrää pitää lisätä samassa suhteessa lisääntyneiden kurssien kanssa. Sitoutuneita kouluttajia tarvitaan MPK:n kurssien lisäksi Puolustusvoimien tarpeisiin vapaaehtoisissa harjoituksissa sekä varsinaisissa kertausharjoituksissa.

Liittotasolla olemme edelleen kantaneet huolta nuorten ihmisten maanpuolustustahdosta. On yhteiskunnallisesti tärkeä asia, että voimme olla mukana parantamassa nuorten ymmärrystä turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä. Turpotietäjä-kilpailu luotiin tätä tehtävää varten. Kilpailu järjestetään myös tänä vuonna ja ensimmäistä kertaa kilpailun historiassa voittaja saa suoran opiskelupaikan Turun yliopistossa. Toivon kainuulaisten lukioiden runsasta osanottoa kilpailuun.

Lämmin kiitos ponnisteluistanne Isänmaamme hyväksi!

Kainuun Reserviupseeripiiri

70 toiminnan vuotta

Teksti: Terho Pelli

Kuvat: Kainuun Reserviupseeripiiri

Taustaa

Reserviupseeritoiminta Suomessa oli käynnistynyt jo 1925 Valtakunnallisen Reserviupseerikerhon tultua perustetuksi 3.12.1925. Suomen Reserviupseeriliitto perustettiin 17.05.1931.

Kainuun Reserviupseerikerho perustettiin 15.04.1933. Nimi muutettiin 1946 Kajaanin Reserviupseerikerhoksi. Sotkamossa toiminta alkoi 1940 ja Kuhmossa seuraavana vuonna 1941.

Suomussalmelle ja Paltamoon perustettiin omat reserviupseerikerhot 1951.

Sotaa edeltävä aika oli reserviläistoiminnan kannalta merkityksellistä. Järjestötoimintaan tuli katkos sota-vuosien aikana. Välittömästi sodan jälkeinen aika oli "varpaillaan oloa" eikä reserviläistoiminnalle ollut juurikaan tilausta. Kun elämä oli palautunut normaalitilaan, virisivät edellytykset myös reserviupseeritoiminnalle.

Piirin perustaminen

Sitten kun järjestäytynyt reserviupseeritoiminta oli saavuttanut riittävän tason ja laajuuden, syntyi tarvetta kerhojen yhteiselle toiminnalle. Piirin perustamistarve syntyi, kun harrastus vapaaehtoista maanpuolustustyötä kohtaan elpyi 1950-luvulla ja kun Suomen Reserviupseeriliiton toimesta muodostettiin 17 reserviupseeripiiriä. Perustava kokous pidettiin Kajaanin Kerho ry:n tiloissa 5.10.1952. Tilaisuuteen oli kutsuttu kaksi jäsentä jokaisesta Kainuun reserviupseerikerhosta ja Otanmäestä kaksi upseeriedustajaa. Tilaisuudessa oli mukana Suomen Reserviupseeriliiton Kannatusyhdistyksen pääasiamies eversti B. Ikonen ja Kainuun Rajavartioston komentaja everstiluutnantti Veikko Karhunen.

Kokouksen avasi RUL:n liittohallituksen jäsen kapteeni Mauno Vahla. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kapteeni Pauli Ipatti ja pöytäkirjan pitäjänä toimi luutnantti Eero Eskelinen, kaikki Kajaanista.

Piirin ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin kapteeni Mauno Vahla, varapuheenjohtajaksi kapteeni Pauli Ipatti ja sihteeritaloudenhoitajaksi luutnantti Eero Eskelinen. Valittiin piiritoimikunta, jonka tehtävänä oli suunnitella ja ohjata piirin ja siihen kuuluvien kerhojen toimintaa. Piirin tehtävä oli alusta alkaen toimiminen liiton ja kerhojen välisenä yhdyssiteenä.

Piiritoimikuntaan valittiin luutnantti Jussi Kaarnijoki Kuhmosta, luutnantti Ville Jääskeläinen Suomussalmelta, luutnantti Veikko Perttunen Kajaanista, majuri Jukka Malmivaara Paltamosta ja kapteeni Heikki Soriola Sotkamosta. Piiri on hyväksytty yhdistysrekisteriin 1968, jolloin yhdistyksen säännöt myös vahvistettiin.

Puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat

Puheenjohtajina ovat toimineet: maj. Mauno Vahla, maj. Uolevi Suominen, ylil. Risto Nderström, ltn. Antti Suopelto, ylil. Veijo V. Kesäläinen, kapt. Heikki P. Tiainen, kapt. Erkki Heinonen, maj. Seppo Tähkää, kapt. Matti Leinonen, kapt. Eero Matero, kapt. Mikko Puolanne, kapt. Markku Niiranen, kapt. Terho Pelli, maj. Timo Toivoneen, kapt. Martti Minkkinen, ltn. Martti Hämäläinen, kapt. Martti Minkkinen (toisen kerran), ylil. Risto Haverinen ja maj. Jussi Pulkkinen.

Toiminnanjohtajina ovat toimineet: maj.evp. Kauko Leskinen, evl.evp. Leo Saarenheimo, evl.evp. Erkki Riikonen, kapt.evp. Veli Jääskeläinen, maj.evp.

Kainuun Reserviupseeripiirin

perustava kokous.

Viime sunnuntaina pidettiin Kajaanin Kerhon huoneistossa Kainuun Reserviupseeripiirin perustava kokous. Kokouksen avasi Reserviupseeriliiton hallituksen jäsen kapteeni Mauno Vahla, todeten, että kokouksessa oli läsnä kaikkien Kainuussa toimivien res.ups. kerhojen edustajat, lausuen tervetulleiksi kokouksessa mukana olleet eversti B. Ikonen, Kainuun Rajavartioston komentajan ev. luutn. V. Karhunen, sekä eri kerhojen edustajat.

Avajaissaan kapteeni Vahla selvitteli niitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttamassa oman piirijohdon aikaansaamiseksi Kainuussa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kapteeni Pauli Ipatti ja pöytäkirjan kirjoittajaksi luutn. Eero Eskelinen.

Kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kapteeni Mauno Vahla ja luutnantti Väinö Tiainen.

Suomen Res.ups. liiton kannatusyhdistyksen pääasiamies eversti B. Ikonen alusti kysymyksen piirin perustamisesta, sekä kerhojen kannatus- ja tukitoiminnasta. Seikkaperäisen ja selväpiirteisen alustuksen johdosta käyttivät puheenvuoroja mm. ev.luutn. Karhunen, pastori, majuri Malmivaara, y.m. kokouksen osanottajista.

Kainuun Sanomat 7.10.1952

Veli Jääskeläinen, evl.evp. Mikko Rahikkala, maj. Seppo Tähkää, ltn. evp. Markku Mustonen, ltn. Ilkka Jun-tunen ja kapt. Terho Pelli.

Toimintaa

Jo ensimmäisenä toimintavuoteena järjestettiin kolme retkeä; Raatteen taistelupaikoille, Otanmäen kaivokselle ja Jumiskon voimalaitostyömaalle. Yhteistoiminta Kainuun Rajavartiostoon ja Kajaanin Sotilaspiirin Esikuntaan oli tiivistä alusta alkaen. Hoikankankaan varuskuntaan sitten, kun Pohjois-Savon Prikaati sinne 1962 Kuopiosta siirtyi.

Vapaehtoinen maanpuolustuskoulutus alkoi 1990-luvun alkupuolella. Turvakurssi järjestettiin Suomussalmella 1992. Sen jälkeen järjestettiin valmius- ja krisokursseja usealla paikkakunnalla. Turvallisuuspolitiikan kurssuja ja johtamistaidon koulutusta käynnistettiin Suomussalmella 1974. Sotaharjoituksia saatiin myöskin seurata. Pelastuspalvelun kurssuja järjestettiin 1980-luvulla. Kilpailutoiminta oli aktiivista ja monipuolista ynnä runsaslukuisesti osallistujia. Kilpailulajit syys- ja talvikilpailuja sekä ampumakilpailuja eli ylläpidettiin reserviupseerien kenttäkelpoisuutta.

Kuva Kainuun Reserviupseeripiirin 50 v. -juhlasta. Onnitteluja vastaanottamassa Ru-piirin puolelta vasemmalta Terho Pelli, kunniapuheenjohtaja Heikki P. Tiainen ja piirin silloinen puheenjohtaja Markku Niiranen

Menestymistä liiton kilpailuista

Reserviläisurheiluliiton kilpailuihin osallistuttiin aktiivisesti 2000-luvun alkuvuosina ja menestystä tuli runsaasti. Ampumamestaruuskilpailuissa Kainuun piirin pistooliampujat olivat liiton parhaimpia.

Liiton kilpailuja vuosikymmenien aikana on uskottu Kainuuseen lukuisasti. RUL:n talvimestaruuskilpailut järjestettiin ensimmäisen kerran 1960 Kajaanissa. Vuokratissa 16.2.1975 järjestettiin maastomestaruuskilpailut. RUL:n ampumamestaruuskilpailut pidettiin Kajaanissa ensimmäisen kerran 1969.

Valtakunnallisia joutoksia on järjestetty: Talvijotos, Rajajotos 1985 ja syysjotos, Raatteen Koukkaus 1996 sekä talvijotos, Susitaival 2009, kaikki Suomussalmella.

2000-luvulla olemme järjestäneet 15 Reserviläisurheiluliiton kilpailut. Vuonna 2014 jouduimme järjestämään kuudessa eri lajissa ResUlin mestaruuskilpailut.

Prosenttiammunnassa piirien välisessä kilpailussa Kainuun piiri voitti 2000-luvulla 14 kertaa ja kolmesti olimme toisia – siis erinomaisesti.

Piirimme on ollut mukana liiton

järjestämissä kuntoliikunta tapahtumissa, "Suomi juoksee", "Rajajotos", "RUL 70 vuotta" ja maaottelumarssi.

Reserviupseeriliitossa kilvoitellaan kuntokilpailussa Taistelukoulun kilvestä. Kainuun piiri voitti 11 kertaa peräkkäin (2009-2019) Taistelukoulun kilven.

Tänä vuonna on ollut kaksi piirien välistä tapahtumaa: Tulta toukokuussa ja Four Day March-tapahtuma. Marssitapahtumassa Kainuun piiri oli ykkönen ja Tulta toukokuussa-tapahtumassa toisia eli hyvinhän näissäkin kävi

Palkitsemisia

Vuoden reserviupseeri valittiin ensimmäisen kerran vuoden 2010 toiminnasta ltn. Martti Hämäläinen Kuhmosta ja vuonna 2021 valinta oli ltn. Jyrki Pesonen Kajaanista.

Vuoden kerhopuheenjohtaja valittiin vuosina 2002-2011. Ensimmäinen valinta oli ylil. Esko Härkönen Paltamosta ja kiertopalkinto katkesi vuonna 2011 kapt. Juhani Palolalle Puolangalle.

Vuoden kouluttaja nimettiin vuosina 2002-2009. Vuonna 2002 valittiin kapt. Timo Toivonen Paltamosta ja vuonna 2009 ylil. Antti Leinonen Kajaanista

Kerhot kilpailevat vuosittain kokonaistoiminnasta ja Rukajärven-pytystä. Palkitsemiset suoritetaan aina kevätkokouksissa.

Reserviupseeriliiton ansiomitalaiteta; kultainen ansiomitali soljella (KamSk), kultainen ansiomitali (Kam), hopeinen ansiomitali (Ham) ja pronssinen ansiomitali (Pram), myönnetään vuosittain.

Piirimme on palkinnut piirin pöytästandaarein ,59 kpl ja RUL:n kunniakilvin, 90 kpl, ansioituneita. Arvokkain palkitsemisvälineemme on piirin pienoislippu ja sitä on jaettu viisi kertaa; Heikki P. Tiainen, Seppo Tähkäpää, Vuohenki Säätö, KaiPr ja Terho Pelli. Pienoislippu julkistettiin 22.9.2002 piirin 50-vuotisjuhlassa.

Vuonna 2017 perustettiin piireille yhteinen palkitsemisväline; Kainuun vapaaehtoisien maanpuolustuksen ansioristi ja sitä on jaettu 57 kpl. Ensimmäiset jaettiin 5.12.2017.

Sotiin osallistuneet piirimme reserviupseerijäsenet suorittivat keräyksen ja tuloksena piiri sai lipun, mikä nautattiin 24.9.1977 ja vihittiin Kuhmossa 2.10. valtakunnallisen maanpuolustusjuhlan alussa. Lipun on suunnitellut heraldinen taiteilija Olof Eriksson ja sen vihki piispa Paavo Kortekangas.

Lipun heraldinen selitys kuuluu: "Lipukenttä on jaettu vaakasuoraan siniseen, valkoiseen ja siniseen siten, että ylemmän jaon muodostaa Kainuun metsäisyyttä kuvaava havukoro ja alemman puolustusta kuvaava paaluvarustuksen merkki, hakulikoro. Yhdeksän paalua kuvaavat piirin yhdeksää yhdistystä".

"Tämän lipun olemme veteraaneltamme saaneet ja sen nuorillemme vaalittavaksi annamme."

Edustukset

Liiton hallinnossa piirillämme on ollut jatkuvasti edustus ja näin linkki liiton ja kerhojen välillä on säilynyt ja toiminnut hyvin. Liiton neuvottelukunnassa ovat toimineet:

kapt. Heikki Soriola, maj. Viljo Meriläinen, kapt. Eino Ohtonen ja maj. Seppo Tähkää. Nykyisin meillä ei ole edustusta liiton neuvottelukunnassa.

Liittovaltuustossa ovat toimineet:

Kapt. Heikki Soriola, maj. Uolevi Suominen, ltn. Antti Suopelto, maj. Viljo Meriläinen, kapt. Veijo Kesäläinen, kapt. Eino Ohtonen, ylil. Sakari Pirinen, kapt. Matti Leinonen, ylil. Paavo Simola, kapt. Mikko Puolanne, kapt. Martti Minkkinen ja kapt. Terho Pelli.

Liittohallituksessa ovat toimineet:

Kapt. Mauno Vahla, maj. Uolevi Suominen, ylil. Risto Nederström, ylil. Eino Ohtonen, kapt. Heikki P. Tiainen, kapt. Seppo Tähkää, kapt. Mikko Puolanne, kapt. Markku Niiranen, kapt. Terho Pelli, kapt. Timo Toivonen, kapt. Martti Minkkinen, ltn. Martti Hämäläinen, kapt. Martti Minkkinen, ylil. Risto Haverinen ja kapt. Jussi Pulkkinen

Poimintoja matkan varrelta

Jäsenmäärä oli 50-60 luvun vaihteessa alle kolmensadan. Parhaimmillaan 80-luvun puolivälissä oltiin reippaasti yli kuudensadan. Vielä vuonna 2011 jäsenmäärämme oli 607. Sen jälkeen on mm. vahva väestömäärän lasku ja erityisesti nuoremman väen poistuminen johtanut siihen, että jäsenmäärä piirissämme oli vuoden 2021 lopussa 486. Tämä on meille suuri haaste, josta olemme säännöllisesti vuosikokouksissa keskusteltu.

Maanpuolustusjuhla järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1957. Maanpuolustusjuhla järjestettiin alkuvuosina Reserviupseeripiirin perustamispäivän aikoihin. 80-luvun loppupuolella ajankohdaksi sovittiin syyskuun loppupuoli useistakin käytännönsyistä johtuen. Maanpuolustusjuhla kiertää ympäri maakuntaa paikallisten reserviläisjärjestöjen hoitaessa juhlan yhdessä kuntansa ja seurakunnan kanssa. Maakunnallinen Maanpuolustusjuhla on säilyttänyt asemansa avoimena kansalaisjuhlana, minkä arvoa lisää yhteinen juhlakunnan tai -kaupungin yhdessä seurakunnan kanssa tarjoama ruokailu kahvituisin. Vuonna 1957 juhlassa vihittiin Kajaanin Reserviupseerien lippu. Vuoden 2002 Maanpuolustusjuhlassa julkistettiin piirin pienoislippu.

Taistelukoulun kilpi luovutetaan parhaalle kuntoliikuntapiirille vuosittain. Kainuu voitti 11 kertaa peräkkäin

Reserviupseeripiirin ensimmäinen puheenjohtaja kapt. Mauno Vahla

Kainuulaisia mitalinsaajia RUL:in ampumamestaruuskilpailussa

Kuhmon Reserviupseerit ry 80 vuotta

Teksti: Kuhmon reserviupseerien hallitus

Kuhmon Reserviupseerit ry. täytti 80 vuotta vuonna 2021. Koronapandemian takia tätä ei voitu juhlistaa perinteiseen tapaan, joten juhla päätettiin viedä verkkoon. Yhdistyksen hallitus suunnitteli ohjelman ja juhlan tallennus toteutettiin kuhmolaisten ammattilaisten avulla loppukesän aikana useana ajankohtana. Juhlapaikkana toimi upea Kuhmo-talo, ja viihteellisestä puolesta vastasivat Kuhmon mieslaulajat ja Kuhmon puhallinorkesteri. Tallennusta elävöittivät hienot luontokuvat.

Juhla julkaistiin verkossa 26.9.2021. Lopputulos oli onnistunut, ja juhla tavoitti suuren vierasjoukon. Siihen on osallistunut etänä jo lähes 500 vierasta. Tämä on nykyaikaa!

Reserviupseerit ja Kuhmo

Yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Vilén lausui tervetuliaissanat. Kuhmon reserviupseerikerhon perustamisasiakirja allekirjoitettiin Korpilinnassa, Kuhmon suojeluskuntatalossa välirauhan aikana 6.1.1941. Yhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana toimi jääkärikapteeni Oskari Peltola. Aloituvuonna yhdistyksessä oli 28 jäsentä ja juhluvuoden päättyessä heitä oli 86. Nykyiset säännöt hyväksyttiin vuonna 2020 ja siinä yhteydessä yhdistyksen nimeksi tuli Kuhmon reserviupseerit ry.

Yhdistys on näkyvä toimija Kuhmossa vuosittain juhlapäivien yhteydessä. Yhdistyksen lippu on arvoisellaan paikalla lippulinnoissa, ja jäsenet toimivat usein seppeleenlaskijoina.

Reserviupseerien puheenjohtajan kunniatehtävä on johtaa seppeleenlaskuseremoniat itsenäisyyspäivänä ja kaatuneitten muistopäivänä kirkkopihalla ja sankarihaudan muistomerkillä.

Reserviupseeriliiton puheenjohtaja Aaro Mäkelä onnitteli juhlijaa yhdistystä. Kuhmo ja sen hieno luonto on tullut hänelle tutuksi monilla metsästysreissuilla. RUK:ssa hänen majoitustupansa oli nimeltään Kuhmo muistuttaen talvisodan ankarista taisteluista. Puheenjohtajan näkökulmasta Kuhmon reserviupseerit ry. erottuu kokoaan suurempana toimijana erityisesti liikunta- ja ampumatoiminnassa.

Toimintaa vuosien varrella

Yhdistyksen puheenjohtajanakin toiminut aktiivijäsen Auvo Kärnä kertoi sen vaiheista ja toiminnasta koko 80 vuoden ajalta.

Alkuaikoina jäsenet olivat saaneet upseerikoulutuksen pääsääntöisesti Haminassa, mutta joukossa oli myös muualla koulutettuja ja muutama jääkäriupseerikin.

Sotien jälkeen jäseniksi liittyi myös sota-aikaisista ansioistaan upseeri-arvoon ylennettyjä aliupseereita ja myöhemmin myös upseeri-arvoon ylennettyjä toimi- ja opistoupseereita.

Kasvanut jäsenmäärä notkahti 1960-luvulla noin 40 jäseneen, mutta kääntyi seuraavalla vuosikymmenellä taas nousuun. Huippunsa se saavutti 1990-luvuna alussa, jolloin jäseniä oli noin sata.

Talvi- ja jatkosotaan osallistuneita jäseniä on ollut kaikkiaan 72. Viimeinen heistä saatettiin viimeiselle matkalleen vuonna 2017.

Toiminnan alkuvaiheessa yhdistys osallistui Kuhmon muistomerkkihankkeisiin. Ensimmäinen tällainen hanke oli Talvisodan muistomerkkin rakentaminen Saunajärven Kilpelänkankaalle. Pystytetyn muistomerkkin paljastusjuhlaa vietettiin elokuussa 1958. Sitä seurasivat vastaavat hankkeet Jyrkänkoscikella 1960 ja Tyräväarassa 1962.

Vuoden 1965 syksyllä päätettiin oman yhdistyslipun hankkimisesta. Lipun ja standardin suunnitteli opettaja Yrjö Vuorio. Lipun naulaustilaisuus järjestettiin Kuhmon kirkonkylän kansalaiskoululla joulukuussa 1966. Lippu vihittiin käyttöön yhdistyksen 25-vuotisjuhlissa samana vuonna.

Juhlan yhteydessä palkittiin yhdistyksen omia toimijoita ja yhteistyökumppaneita. Puolustusministerin myöntämä reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali luovutettiin kapt. Jussi Pulkkiselle, reserviupseeriliiton hopeisen ansiomitalin saivat lttn. Mikko Haavisto, ylil. Martti Haverinen ja lttn. Tero Suihko. Yhdistyksen omat tunnustukset luovutettiin ylil. Matti Haloselle ja ylivääpeli Martti Huuskolle. (Kuvassa vasemmalta Martti Huusko, Matti Halonen, Tero Suihko, Martti Haverinen ja Jussi Pulkkinen, poissa Mikko Haavisto).

Kuhmon reserviupseerit on järjestänyt myös koulutusta. Mittavin koulutustapahtuma oli 1980-luvulla liittotason organisoima 72 tunnin pituinen reserviläisten peruskurssi. Kuhmossa kurssi toteutettiin yhdessä reservin aliupseerien kanssa. Kurssi sisälsi viesti-, maasto-, pelastus-, sammu- tus-, huolto- sekä suojelukursit.

Toinen huomattava koulutus oli Maanpuolustuskoulutuksen järjestämä pitkäkestoinen kurssitusjakso. Kurssiohjelma käsitti 16 kurssia, ja ne sisälsivät muun muassa kurssijaksot liikenteen ohjauksessa, kulunvalvon- nassa, väestönsuojelussa sekä koh- teen suojelussa.

Reserviupseerien toiminnassa paino- tetaan kenttäkelpoisuutta. Sitä tuke- vina harjoitus- ja kilpailulajeina ovat ammunta, hiihto, juoksu ja maasto- kilpailujen eri versiot. Sotilaskaliiberi- set aseet ovat vaihtuneet pieno- ja ilmakivääreihin, mikä mahdollistaa harjoitus- ja kilpailutoiminnan taaja- missa ja sisäradoilla.

Kuhmolaisia reserviupseereja on osallistunut vuosien varrella myös valtakunnallisiin kilpailuihin hyvällä menestyksellä.

Kuhmon reserviupseerit on useita kertoja toiminut myös liiton ja piirin kilpailujen kisaisäntänä. Yhteistoi- minta Kuhmon Reserviläisten kanssa on mahdollistanut suurienkin tapah- tumien järjestämisen paikkakunnalla.

Yhdistys päätti vuonna 1968 hankia oman kerhomajan. Jämäkestä Kan- gasjärjen rannalta kauniilta paikalta saatiin vuokrattua Metsähallitukselta tontti. Rakennuspuut hankittiin lähi- maastosta ja maja rakennettiin pal- jolti talkootyönä. Tupaantuliaisjuhla pidettiin 12.10.1968 ravintola Kuu- selassa. Majan tontti ostettiin Met- sähallitukselta omaksi tilaksi vuonna 2004.

Maja tarjosi viihtyisät tilat kokouksiin, luento- ja koulutustilaisuuksiin, saunailtoihin sekä juhlatilaisuuksiin. Maja toimi myös oman väen perhejuhlien pitopaikkana ja sitä vuokrattiin myös ulkopuolisille.

Eräs merkittävimmistä majalla järjestetyistä juhlatilaisuuksista oli yhdistyksen 50-vuotisjuhla. Majan käyttötarve kuitenkin väheni ja sen kunto rapistui, joten se myytiin vuonna 2021.

Yhdistyksen vuosittainen ponnistus on vuodesta 1970 alkaen julkaistu maanpuolustushenkinen Pitkospol- ku-lehti. Lehti jaetaan itsenäisyyspäi- vän alla jokaiseen kuhmolaiseen talo- uteen.

Reserviupseerit ja rajavartiosto

Yhdistyksellä oli kunnia saada juhlapuheen pitäjäksi Kainuun rajavartioston komentaja eversti Mika Rytönen. Hän totesi, että Kuhmossa rajavartioston henkilöstön ja reserviupseerin yhteistyö on ollut aina sujuvaa ja luontevaa.

Rajavartiolaitos on ollut läsnä Kuhmossa jo 102 vuoden ajan. Kuhmo on ollut ja on edelleen Kainuun rajavartioston painopistesuunta.

Tänä päivänä rajavartioston viidestä rajavartioasemasta kaksi sijaitsee Kuhmossa.

Kuhmolaiset reserviupseerit ja kuhmolaiset rajamiehet taistelivat so-
dissamme rinta rinnan. Talvisodassa
etenkin ErP 14 riveissä ja jatkosodas-
sa kapteeni Jussi Kekkosen johtamas-
sa 15. Rajakomppaniassa ja myöhem-
min RjP 6:ssa.

Kuhmolaiset reserviupseerit johti-
vat kuhmolaisia rajamiehiä ja olivat
myös usein rajaupseerien johdossa.
Kunnioitus ja luotto toistensa osaami-
seen oli silloin molemminpuolista, ja
on sitä edelleenkin.

Reserviupseerien ja muiden
reserviläisyhdistysten toiminta tukee
valmiuden ylläpitoa. Reserviläisiltä
vaaditaan sijoituksensa mukaisten
tehtävien osaamista ja sotilaskuntoa.
Ampumataito ja hyvä fyysinen kunto
ovat edelleen sotilaan tärkeimpiä
taitoja. Sotilaskuntoa ei pidetä yllä
pelkästään kertausharjoituksilla.
Siihen tarvitaan omaehtoista
toimintaa. Reserviläisjärjestöt
tekevät sotilaskunnan ylläpitämisessä
kriisiajan joukkojemme toimintakyvyn
kannalta korvaamatonta työtä.

Pelkkä sotilaskunnan ylläpitäminen
ei kuitenkaan riitä. Hyökkääjän torju-
miseen tarvitaan myös lujaa tahtoa.
Maanpuolustustahto viriää oikean-
laisen tiedon saamisesta, omiin mah-
dollisuuksiin uskomisesta, sotahisto-
riasta ja veteraaniemme uhrausten
kunnioittamisesta. Tässä avainase-
massa on reserviläisjärjestöjen työ.

Kuhmon reserviupseerit ovatkin työ-
kennelleet ansiokkaasti maapuolus-
tustahdon ja sotilaskunnan kasvatta-
misen eteen.

Rajavartiolaitos varautuu myös
muihin kriisilanteisiin, kuten
laajaan laittomaan maahantuloon.
Näissäkin tilanteissa voimme tarvita
reserviläisiä toimintamme tueksi.

K

80-vuotisjuhlassa juhlapuheen piti Kainuun Rajavartioston komentaja eversti Mika Rytönen

Palkitsemisia

Juhlan päätteeksi palkittiin
yhdistyksen toiminnassa
ansioituneita jäseniä ja yksi
pitkäaikainen yhteistyökumppani.
Suomen reserviupseeriliiton kultaisen
ansiomitalin sai Jussi Pulkkinen ja
hopeisen ansiomitalin saivat Martti
Haverinen, Tero Suihko ja Mikko
Haavisto.

Matti Halonen palkittiin puukolla
ansioistaan Kuhmon sotahistorian
tapahtumien selvittämisessä. Hänen
kirjoittamia juttuja on julkaistu
esimerkiksi yhdistyksen Pitkospolku-
lehdessä.

Paikallislehti Kuhmolaisen entinen
päätoimittaja, nykyinen yrittäjä
ja reservin ylivääpeli Martti
Huuskolle luovutettiin yhdistyksen
standaari. Hän on kirjoittanut paljon
kuhmolaisesta reserviläistoiminnasta
ja valokuvannut paljon tapahtumia,
joissa yhdistys on ollut mukana.

Puolangan Reserviupseerikerho ry

Puolangan reserviupseerikerho on perustettu 29.9.1955. Kerhon nykyistä jäsenistä pisimpään ovat olleet mukana Tapani Piippo vuodesta 1967 lähtien ja Kalevi Kohvakka vuodesta 1970 lähtien.

Kerhon toimintaan oleellisena osana alusta alkaen ovat olleet retket sotahistoriallisiin kohteisiin. Ensimmäinen retki pöytäkirjojen mukaan on tehty 29.9.1957 Suomussalmelle Raatentien kuuluisille taistelupaikoille. Viimeisen kahdenkymmenenviiden vuoden aikana sotahistoriallisia retkiä Venäjälle on organisoinut Tapani Piippo yhdessä Seppo Rajalan ja Heikki Väisäsen kanssa.

Ensimmäinen Tapanin järjestämä Venäjän matka on tehty vuonna 1998. Vuonna 1983 maaliskuussa on tehty Aaro Mikkosen järjestämä retki Kainuun Rajavartiostoon. Syyskuussa 1984 Risto Tuomaala järjesti retken Simoon paikallisen resupskerhon vieraiksi. Retken teemana oli ”Jääkärien jäljillä”.

Vuonna 2002 tehtiin retki Lokan, Kuoskun ja Seitajärven partisaani-kohteisiin Risto Tuomaalan järjestämänä. Tapanin luotsaama retki Kantalahteen tehtiin 15.-17.7.2004, josta ryhmäkuva. Retki Venäjälle (Karhumäki – Petroskoi – Aunus) toteutui 18.-22.6.2005. Tästä retkestä kuvat kenttäruekailu Ontajoella ja bussikuva. Lukuisia muitakin retkiä on tehty lähes joka vuosi. Koronapandemian aikana retkiä ei ole tehty.

Kerhon jäsenmäärä 1980-luvulta lähtien tähän päivään asti on ollut noin 30, välillä alle, väliin yli. Nyt se on 32. Kerholla on oma lippu. Se vihittiin käyttöön 6.12.2000.

Kerho on järjestänyt suosituksen reserviläistapahtuman kerran kesässä. Tapahtuman suunnittelija ja toteuttaja on ollut Tapani Piippo. Tänä vuonna tapahtumassa kilpailtiin kahdeksalla rastilla. Ammuttiin rynnäkkökiväärillä ja pistoolilla 10 laukausta kummallakin. Arvioitiin etäisyyttä ja painoa. Heitettiin tikkaa.

Suomen lippu saapuu pääjuhlaan maanpuolustusjuhlassa 2004.

Puolangan reserviupseerit Kari Sutinen, Martti Köngäs, Alpo Hiltunen ja Markku Väyrynen suunnistuskisassa 2018.

Testattiin tasapainossa pysymistä seisomalla yhdellä jalalla ensin silmät auki ja 10 sekunnin kuluttua silmät kiinni mahdollisimman pitkään. Vastattiin tietovisan 6 kysymykseen. Tapanin ”salaisella rastilla” saimme käsiimme Suomi-konepistoolin, jolla piti suorittaa kaksi visaiseksi osoitettua tehtävää lyhyessä ajassa. Varsinkin lippaan täyttäminen osoitettiin useimmille ylivoimaiseksi. Lisäksi järjestetään vuosittain joitakin ammuntatapahtumia.

Kerho on järjestänyt lukuisia Kainuun reservipiirien kilpailuja, mm. suunnistus- talvi- ja maastokilpailuja. Kuvat maastokilpailuista vuosilta 2012 ja 2022.

Maakunnallisen maanpuolustusjuhlan järjestämisvuoro tulee yhdistykselle säännöllisin väliajoin, viimeksi vuosina 2004 ja 2012. Juhlatoimikunnan puheenjohtajana 2004 oli Harri Peltola ja vuonna 2012 Juhani Palola.

Tapani Piippo ampuu 2018

Heikki Väisänen asenäyttely maanpuolustusjuhlan 2004 yhteydessä.

Maanpuolustusjuhlan lippulinna lähdössä marssimaan koulukeskukseen 2004

Retki Simoon 1984

Retki Kantalahteen 15.-17.7.2004

Kainuun maanpuolustusjuhla Ristijärvellä pe 16.9.2022

Kainuun maanpuolustusjuhlaa vietetään tänä vuonna Ristijärvellä.

PÄIVÄN OHJELMA

Klo 10.30 Monitoimikeskus Virtaalan pihalla:

Lippulinna

Lipunnosto, Keskuskoulun oppilaat

Kenttähartaus, kenttärovasti Penna Parviainen

Seppelpartion lähettäminen sankarihaudoille

Klo 11.15 Ruokailu Keskuskoululla

Avustettavien ruokailu koulun alakerran ruokalassa, muut vieraat koulun juhlasalissa.

Klo 11.30 Kainuun RU-piiri 70 v., vastaanotto/onnittelut Monitoimikeskus Virtaalassa

Klo 13.00 Pääjuhla Monitoimikeskus Virtaalassa

Suomen lippu saapuu

Lippulaulu, Lapin sotilassoittokunta ja yleisö

Tervehdyssanat, Ristijärven kunnanvaltuuston puheenjohtaja Arto Tolonen

Lauluesitykset

On Suomi meidän maamme

Synnyinmaan laulu

Ristijärven keskuskoulun oppilaat

Juhlapuhe, Kainuun jääkäripataljoonan komentaja, everstiluutnantti Ari-Matti Korhonen

Musiikkiesitys, Lapin sotilassoittokunta, johtaa musiikkimajuri Jarkko Aaltonen

Tervehdykset, Kainuun Prikaati, Kainuun Rajavartiosto, Reserviupseeriliitto

Musiikkiesitys, Lapin sotilassoittokunta, johtaa musiikkimajuri Jarkko Aaltonen

Sormustaulujen luovutus Ristijärven Sotaveteraanit ry, puheenjohtaja Seppo Tähtkäpää

Päätössanat, Kirkkoherra Esa Oikarinen

Kainuun Marssi, Lapin sotilassoittokunta ja yleisö

Suomen lippu poistuu

TERVETULOA !

Järj. Ristijärven reserviläis- sekä veteraanijärjestöt ja Ristijärven kunta

Isot kunniamerkit

Keskuskoulun ja Monitoimikeskus Virtaalan alueella:

- Kainuun Prikaatin pienimuotoinen kalustonäyttely

- Sotilaskotiauto

Mahdollisuus tutustua Suojeluskunta- ja lottanäyttelyyn sekä 50-luvun koululuokkaan Katvelassa klo 10.00-13.00.

Kirkkotie 5.

Kainuun reservipiirit hakevat toiminnanjohtajaa

Näköalapaikka kainuulaiseen ja valtakunnalliseen reserviläistoimintaan. Toiminnanjohtaja tukee monipuolisesti piirejä hallinnollisissa ja käytännön toiminnassa sekä pitää yhteyttä valtakunnallisiin keskusjärjestöihin sekä muihin maanpuolustussektorin toimijoihin.

Tehtävää hoidetaan kulukorvausperiaatteella.

Toivomme yhteydenottoja:

Terho Pelli os. Tervatie 9 89600 Suomussalmi, terho.pelli@viesti.net
044 3522923

Lisätietoja:

Reserviupseeripiirin puheenjohtaja Jussi Pulkkinen 044 2581380

Reserviläispiirin puheenjohtaja Ossi Laine 0400 932403

Kainuun Reserviupseeripiiri
Kainuun Reserviläispiiri

Paltamon Reserviupseerikerho ry

Teksti: Ossi Laine, Timo Toivonen

Kuvat: Ossi Laine, Timo Toivonen, Väylä

Perustaminen

Paltamon Reserviupseerikerholla on tullut täyteen viime vuoden lopulla 70 toiminnan vuotta. Pitäjän reserviupseerit kokoontuivat perustamaan kerhon yhdeksän miehen voimin joulun alla 18.12.1951.

Perustavassa kokouksessa oli paikalla Antti Leinonen, Jukka Malmivaara, L.J. Rusanen, Olavi Karjalainen, Erkki Vesterinen, Pekka Nykänen, likka Raappana, H.S. Jokela ja Veikko Möttönen. Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Antti Leinonen, varapuheenjohtajaksi L.J. Rusanen, sihteeriksi H.S. Jokela ja rahastonhoitajaksi Pekka Nykänen.

Puheenjohtajaksi valittu Antti Leinonen oli aloittanut reserviläistoiminnan jo aiemmin Kajaanin Reserviupseerikerhossa. Siellä saatujen kokemusten rohkaisemana hän oli aloitteellinen oman kerhon perustamiseksi Paltamoon.

Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittu Leinonen oli reserviläistoiminnalle omistautunut mies. Hän toimi puheenjohtajana yhtäjaksoisesti 15 vuotta. Kerhon kunniapuheenjohtajaksi nimetty Leinonen oli myös aktiivinen Paltamon Sotaveteraaniyhdistyksessä.

Toimintaa vuosien varrelta

Paltamon Reserviupseerikerho on vuosikymmenien toiminnan ajan tarjonnut paltamolaisille reserviupseereille mahdollisuuden harrastaa fyysisen kunnon ylläpitämistä ja osallistua maanpuolustustyöhön paikkakunnalla.

Kainuun maakunnallisen maanpuolustusjuhlan juhlatoimikunta kokoontui 11.9.1986 Paltamossa. Mukana oli paikallisten reserviläis- ja veteraaniyhdistysten edustajat. Toimikunnan puheenjohtajana toimi reserviupseerikerhosta Heimo Lankinen

Paltamon Reserviupseerikerhon lippu naulattiin kevätkokouksessa 26.4.1979. Naulaamisvuorossa kerhon kunniapuheenjohtaja Antti Leinonen. Vasemmalla kerhon silloinen sihteeri Pekka Eskola.

Tarkoitustaan yhdistys toteuttanut vahvistamalla maanpuolustustahtoa, kunnioittamalla veteraanisukupolven työtä, tukemalla henkistä ja fyysistä kuntoa ja upseeritaitoja ylläpitävää toimintaa. 1990-luvulla tuli mukaan Maanpuolustuskoulutus eli MPK, joka järjestää erilaista reserviläistoimintaa tukevaa koulutusta.

Kerholle saatiin oma lippu kevätkokouksessa 26.4.1979, kun lipun naulaaminen suoritettiin. Lippu vihittiin käyttöön myöhemmin syksyllä 7.10.1979 maanpuolustusjuhlassa Paltamossa. Vihkimisen toimitti kentäpiispa Viljo Remes.

Muuttoliike on verottanut nuoria pois paikkakunnan järjestöstä. Reserviläistoiminta pienellä joukolla asettaa omia rajoituksia, mutta paikallisten reserviläisjärjestöjen yhteistoiminta on tuonut oman ulottuvuuden niiden toimintaan.

Yhteistoimintaa ovat tuoneet reserviläisjärjestöille Paltamossa pidetyt reservipiirien yhteiset kesä- ja talvikilpailut. Myös kaatuneiden muistopäivän ja itsenäisyyspäivän tilaisuudet sekä erilaiset juhlat on järjestetty yhteistyössä.

Aktiivisina vuosina kerhon jäseniä oli mukana maasto- ja partiokilpailuissa piiri- ja liittotasolla. Veteraanityössä on osallistuttu sotainvalidi- ja veteraanikeräyksiin.

Reserviupseerikoulu juhli 100-vuotista taivaltaan 12.6.2021, jolloin reserviupseeripiirit ja -yhdistykset laskivat seppeleet sankarihaudoille omilla paikkakunnillaan. Paltamossa seppeleen laskivat Timo Toivonen ja Toivo Seppänen.

Lippukulkue sankarihaudoilla kaatuneiden muistopäivänä 2022. Kulkuetta johtaa Paltamon Reserviupseerikerhon nykyinen puheenjohtaja Timo Toivonen.

Jääkärimajuri Johan Leonard Rusanen

Pienviljelijän poikana 14.3.1895 Mieslahdessa syntynyt J.L. Rusanen lähti jääkäriksi kesäkuussa 1916. Osallistui Riianlahden ja Aajoen taisteluihin. Saapui pääjoukon mukana Vaasaan 25.2.1918 ja ylennettiin vääpeliksi. Osallistui vapaussotaan 2. Jääkärirykmentissä. Haavoittui 3.4.1918 Tampereen taistelussa. Jäi puolustusvoimien palvelukseen ja tuli Paltamon Sk:n paikallispäälliköksi 1919 ja aluepäälliköksi 1925-39. Osallistui talvisotaan IV/Kt-Pr:n komppanianpäällikkönä Suomussalmella ja haavoittui kirkonkylän valtauksessa 12.12.1939. Oli jatkosodassa komppanianpäällikkönä JR 31:ssä sekä vs. pataljoonankomentajana Rukajärvellä. Toimi sotien jälkeen yhteiskunnallisissa luottamustoimissa. Kuoli Paltamossa 8.4.1977.

Ristijärven Reserviupseerit ry

Teksti: Martti Romppainen

Kuvat: Ristijärven Reserviupseerit

”Alkuaikoina toiminta oli ammunta- ja liikuntapainotteista: Pidettiin ampu-maharjoituksia, järjestettiin suunnistuskilpailuja, osallistuttiin piiri- ja liittotasolla reserviläiskilpailuihin ja jotoksiin.”

Yhdistyksen perustava kokous pidettiin Ristijärvellä 30.1.1964. Paikalla oli 10 reserviupseeria, heidän joukossaan v. 1892 syntynyt jääkärikapteeni Heikki Oikarinen. Yhdistyksen synnytystä olivat kättilöinä avustamassa Kainuun Reserviupseeripiiristä puheenjohtaja maj. Mauno Vahla ja toiminnanjohtaja kapt Kauko Leskinen. Ajalle tyypillisesti viisi noista kymmenestä oli kansakoulunopettajia: pienillä maaseutupaikkakunnilla harrastustoiminta oli hyvin usein opettajavetoista.

Perustamissopimuksen allekirjoittivat kokouksessa ltn Eero Oikarinen, ltn Reino Tanntu ja vänr Teuvo Väisänen. Sillä asiapaperilla haettiin tuon ajan byrokratian mukaisesti sisäasiainministeriöltä ensin lupaa yhdistyksen perustamiseen. Lupa heltisi 29.4.1964 ja Ristijärven Reserviupseerikerho ry merkittiin yhdistysrekisteriin 20.5.1964.

Yhdistyksen ensimmäiseen hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja ltn Reino Tanntu, varapuheenjohtaja ltn Eero Oikarinen ja jäsenet lääk. ltn Elias Toivio, vänr Teuvo Väisänen, kapt Heikki Oikarinen, ltn Heikki Hyvönen ja ltn Raimo Kempainen.

Kiestingin suunnalle suuntautuneeseen sotavainajien etsintä- ja hakumatkaan osallistui Ristijärveltä Seppo Tähtäpää ja Eero Pyykkönen

Ennen oman yhdistyksen perustamista toimintaan oli osallistuttu Hyrynsalmen reserviupseerien nimissä.

Alkuaikoina toiminta oli ammunta- ja liikuntapainotteista: pidettiin ampu-maharjoituksia, järjestettiin suunnistuskilpailuja, osallistuttiin piiri- ja liittotasolla reserviläiskilpailuihin ja jotoksiin. Yhdistyksen oman lipun saaminen v.1987 juhlisti kunniavartioita ja seppeleenlaskuja.

Vanhalle Katvelan kansakoululle 1984 perustetun suojeluskunta- ja lottanäyttelyn kalustohankintoihin yhdistys lahjoitti huomattavan summan. Kaksi jäsentämme on sittemmin tiiviisti paneutunut sen esittelyyn vierailuille ryhmille. Sotahistoria myös kiinnostaa: Useat jäsenemme ovat parikymmenen vuoden ajan osallistuneet Karjalaan suuntautuneisiin sotahistorian retkeilyihin ja maj Seppo Tähtäpää on ollut itse oppaana ja

asiantuntijana kymmenillä matkoilla. Seppo Tähtäpää ja maj Eero Pyykkönen osallistuivat lisäksi v. 1997 - 2000 sotavainajien etsintä- ja hakumatkoihin Kiestingin mottiin ja Veturipurolle sekä Suopasvaaraan.

Veteraaniperinteen säilyttäminen ja tallentaminen on nykyisin olennainen osa toimintaamme. Veteraanien videohaastatteluja on tehty parikymmentä ja ne on nyt saatu siirrettyksi nauhoilta digitaaliseen muotoon. Ampumaharjoitukset ovat edelleen tärkeä toimintamuoto. Sen ympäristöstä harrastamista paransi olennaisesti Eko Aims -ammuntajärjestelmän hankkiminen yhdessä Ristijärven Urheilumetsästäjien kanssa.

Oman haasteensa toimintaan antaa nykyisin pienessä maaseutukunnassa väestön väheneminen ja ikääntyminen; omakin porukkamme vanhenee tietysti samaa tahtia.

Nuoria reserviupseereita tippuu tänne harvakseltaan ja hekin muuttavat töiden perässä muualle. Heidän säilyttämisessään jäsenistössämme olemme onnistuneet aika hyvin: Lähes neljäsosa joukostamme asuu Kainuun ulkopuolella. Tämä on edellyttänyt tiivistä yhteydenpitoa ja tiedottamista.

Tuloksellisen toiminnan salaisuus liittyy oikeastaan kunnan pienuuteen: toimijoita on rajallinen määrä, joten heidän täytyy olla monessa mukana. Monet Ristijärven yhdistykset ovatkin enemmän tai vähemmän reserviupseerivetoisia: sotaveteraanit, sotainvalidit, Ristijärven Pyry, useat metsästysseurat, kyläyhdistys. Aktiivisin 6-7 hengen ydinjoukko jäsenistössämme onkin todellista yhdistyskentän moniottelusakkia ja sitä kautta ne tulokset tulevat.

Pienen yhdistyksen paukut eivät riitä yksin junailemaan kaikkea, vaan tiivistä yhteistoimintaa täytyy olla. Esimerkiksi reserviläiskilpailuissa metsästysseurat avustavat ammuntaosioiden järjestämisessä ja vastavasti oma jäsenistömme avustaa heitä vaikkapa hirvenhiihtokilpailuiden junailuissa. Toinen esimerkki yhteistoiminnasta: puolet jäsenistöstämme osallistui Ristijärven Pyryn vuoden 2021 SM-hiihtojen järjestelytehtäviin.

Korona-ajasta on luonnollisesti ollut aika tavalla riesaa toiminnalle: joitakin suunniteltuja retkiä jouduttiin perumaan ja ampumaharjoituksetkin olivat tovin jäissä. Kokoukset voitiin kuitenkin pitää suunnitellusti, osin etäyhteyksin. Tästä lähtien toiminta näyttäisi jatkuvan aika lailla normaalisti.

Ristijärven sankarihautausmaan muistokivet. Kuvat Ossi Laine

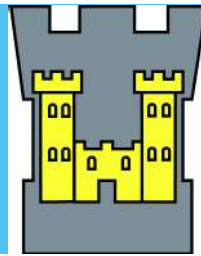
Ristijärven keskuskoulun juhlasali oli ääriään myöten täynnä maanpuolustusjuhlassa 25.9.1988.

Jääkärikapteeni Heikki Oikarinen

Ristijärveltä lähti Saksaan vuosina 1915-17 5 miestä. Yksi näistä oli Ristijärven Reserviupseerikerhon perustajajäsen Heikki Oikarinen. Hän ilmoittautui jääkäriksi 27.6.1916. Osallistui Riianlahden ja Aajoen taisteluihin. Saapui pääjoukon mukana Vaasaan 25.2.1918 ja ylennettiin vääpeliksi. Osallistui vapaussotaan 3. Jääkäriyrykmentissä Tampereen ja Viipurin taisteluihin. Jäi puolustusvoimien palvelukseen ja tuli Ristijärven Sk:n paikallispäälliköksi 1919 ja aluepäälliköksi 1921-39. Osallistui talvisotaan Er.P 15:ssä Suomussalmella joukkueenjohtajana ja komppanianpäällikkönä ja haavoittui Hulkonniemellä 12.12.1939. Oli jatkosodassa komppanianpäällikkönä JR 11:ssä Uhtualla. Haavoittui 7.8.1941. Toimi sotien jälkeen yhteiskunnallisissa luottamustoimissa. Kuoli Ristijärvellä 17.8.1976.

Kainuun Prikaatin Kilta ry - Työtä varusmiesten hyväksi yli 60 vuotta

Teksti: Heikki Visti, Kunniapuheenjohtaja Kainuun Prikaatin Kilta ry

Kilta perustettiin Kuopiossa 5.4.1962. Tuolloin nimeksi tuli Pohjois-Savon Prikaatin Kilta ry. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin eversti evp Tapio Peitsara. Tällöin kiltaan liittyi muun muassa silloinen Puolustusvoimain komentaja, jalkaväenkenraali Sakari Simelius.

Helmikuussa 1962 Pohjois-Savon Prikaati aloitti siirtymisen uuteen sijoituspaikkaansa Kajaaniin. Samassa yhteydessä perustettiin killan paikallisyhdistys Kajaaniin 9.5.1962. Killan kotipaikaksi Kajaani tuli 16.5.1965. Kilta muutti nimekseen Pohjois-Savon Prikaatin-Kainuun Prikaatin Kilta ry keväällä 1967. Ajan myötä nimi todettiin liian pitkäksi ja hankalaksi käyttää. Killan yleiskokous muuttikin nimen Kainuun Prikaatin Kilta ry:ksi 14.3.1971.

Killalla oli aikaisemmin käytössä seuraavat ulkoiset tunnuksat: jäsenmerkki, standaari, ansiomerkki, pienoislippu ja kantolippu. Nämä tunnuksat sitoivat killan voimakkaasti sen perustamispaikkaan Kuopioon ja Savon maakuntaan. Prikatimme juurruttua entistä vahvemmin Kajaaniin ja Kainuuseen katsottiin killan piirissä ajan olevan kypsä tunnusten uusimiselle. Uusittavien tunnusten heraldiikalla kilta halusi sitoutua entistä vahvemmin Kainuuseen säilyttäen kuitenkin siteen perustamispaikkaansa Kuopioon. Killan uusi kantolippu naulattiin ja vihittiin käyttöön juhllisin menoin 23.11.1999 Varuskuntakerholla.

Jo vuosikymmenten ajan killan tärkeimpänä tehtävänä on ollut prikaatissamme palvelevien varusmiesten maanpuolustustahdon ja palvelusmotivaation ylläpitäminen ja vahvistaminen sekä heidän palvelusviihtyvyyden edistäminen.

Vasemmalla Kajaanin perinnekivi Prikaatilla Raappanankentän vieressä ja oikealla Kuopion Hatsalanpuistossa sijaitseva perinnekivi. Kuvat: Lukas Salminen, Killan arkisto

Tehtävää toteutetaan tiiviissä yhteistyössä prikaatin ja erityisesti sen varusmiestoimikunnan kanssa. Toimintakausiensa aikana kilta on tukenut varusmiehiä monin eri tavoin. Heidän käyttöönsä on lahjoitettu muun muassa erilaisia palkintoja, pelejä, kameroita, tietokoneita jne. Varusmiestoimikuntaa on tuettu rahallisesti toimikunnan hankkiessa erilaisia välineitä varusmiesten käyttöön. Kotiutuvia ja aliupseerikurssien suorittaneita on palkittu ja palkitaan edelleen hyvin suoritetusta palveluksesta stipendein ja esinepalkinnoin. Prikatilla ja killalla on yhteinen tavoite:
"Hyvä maku suussa reserviin".

Kilta on vuosikymmenten varrella pitänyt monella tavalla huolta joukko-osastonsa historian ja perinteiden esillä pitämisestä sekä muistamisesta. Kuopion kasarmialueen puistoon kilta pystytti muistokiven 9.6.1963.

Kiven laattaan on kaiverrettu kasarmilla toimineiden suomalaisten jalkaväkijoukkojen nimet. Rukajärven suunnan veteraanien asevelijuhlissa toukokuussa 1982 paljastettiin killan prikaatille lahjoittama perinnekivi. Se muistuttaa jälkipolvia Pohjois-Savon – Kainuun prikaatin kunniakkaista sotilasperinteistä. Nykyisin perinnekivi sijaitsee Kainuun jääkäripataljoonan kentän kupeella.

Kiltaveljet rakensivat talkootyönä yhteistyökumppaneidensa tukemana Kilta- korsi prikaatin alueelle 1994. Korsi mallina käytettiin kapteeni Erkki Koiviston korsi joka sijaitsi Rukajärven suunnalla Tunkuan tien varrella Peukaloniemessä 1943 ja kesä- heinäkuussa 1944. Eversti Erkki Koivisto toimi Kainuun prikaatin komentajana vuosina 1971-1976. Pari vuotta myöhemmin kiltaveljet rakensivat korsi viereen Kiltasaunan.

Molemmat rakennukset kiltä on luovuttanut prikaatille sen edustustilaksi.

Kainuun prikaatin nelivuosisataista historiaa ei ole aikaisemmin taltioidu yksin kansiin. Kiltä päätti toteuttaa hankkeen ja kustantaa teoksen 50-vuotisjuhlaansa. Teoksen on kirjoittanut sotatieteiden tohtori yleisesikuntaeversti Markku Iskanius. Kirja on 384-sivuinen, noin 150 valokuvaa käsittävä osittain 4-värinen teos. Kirja julkaistiin Killan 50-vuotisjuhlan yhteydessä Varuskuntakerholla arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnä ollessa 4.4.2012.

Jäsenistölleen kiltä pyrkii järjestämään tarpeen mukaan mieleniintoisia tutustumismatkoja eri kohteisiin, luento- ja esitelmätilaisuuksia sekä liikuntatapahtumia. Viheliäinen, pari vuotta sitten alkanut koronaviruspandemia on harmillisesti rajoittanut tilaisuuksien järjestämistä.

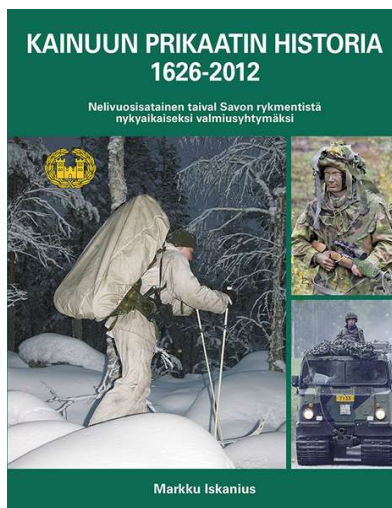
Killan keskeisimpinä yhteistyökumppaneina on Kainuun prikaati ja sen Varusmiestoimikunta, Kainuun Tykistö- ja Heittämiskilta ry, 14.Divisioonan perinneyhdistys ry ja Kajaanin Sotilaskotiyhdistys.

Me killassa olemme tyytyväisiä siitä, että saamme olla mukana omalta osaltamme muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä kasvattamassa maanpuolustustahtoisia, asiansa osaavia maanpuolustajia.

Kiltä toivottaa Viestikapula-lehden lukijoille hyvää ja turvallista talven odotusta.

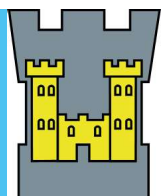

Kiltä rakensi talkootyönä 1994 ylemmässä kuvassa olevan Kiltakorsun ja pari vuotta myöhemmin alemmassa kuvassa olevan Kiltasaunan. Kuvat: Lukas Salminen

Killan kustantama ja eversti Markku Iskaniuksen kirjoittama Kainuun Prikaatin historia 1626-2012 julkaistiin prikaatin vuosipäivänä 2012.

Killan puheenjohtaja Markku Kananen
P. 040 058 7824
markku.kananen@kajaaninsisustajat.fi
www.kaiprkilta.fi

14. D:n perinnepäivät Sotkamossa

Teksti: Mika Kilpeläinen

Kuvat: Mika Kilpeläinen, Valtteri Mulkahainen

Sotkamossa vietettiin 14. Divisioonan nuoriso- ja perinnepäiviä 2.-3.9.2022. Päivien tapahtumiin osallistui noin 1500 henkeä. Perjantaina ohjelmassa oli lipunnosto Sotkamon lukiolla, kalustonäyttely Sotkamon torilla ja ilmavoimien ylilento.

Lauantaina oli ohjelmassa seppeleen lasku Sotkamon sankarihautausmaalla ja pääjuhla Sotkamon lukiolla. Paikalla oli kolme sotiemme veteraania, joista kaksi oli palvellut 14. Divisioonassa Rukajärvellä.

Rukajärven suunnan aseveljien kokoontumisten käynnistyminen

14. D:n komentajan Kenr.maj. E. J. Raappanan hautajaisten muistotilaisuudessa 21.9.1962 Erkki Setälä teki aloitteen Rukajärven suunnan asevelikokousten järjestämisestä. Samalla aseveljet päättivät muistomerkin hankkimisesta komentajansa haudalle.

Muistomerkki paljastettiin kenraalin syntymän 70-vuotispäivänä 2.6.1963. Joensuun juhlaan saapui paikalle 3000 veteraania.

Tilaisuuden jälkeen aseveljet pitivät kokouksen, jossa päätettiin hankkia Jotos-muistomerkki Raappanan johtamien talvi- ja jatkosodan taisteluiden muistomerkeksi.

Jotos-muistomerkki paljastettiin Lieksassa 5.6.1966. Tilaisuuteen osallistui noin 4000 veteraania. Tilaisuuden jälkeen pidettiin asevelikokous, jossa päätettiin kokoontua seuraavan kerran Kajaaniin ennen juhannusta 1969. Tästä lähtien kokoonnuttiin noin kahden vuoden välein 14. D:n perustamisaikkakunnilla.

Ossi Laine, lähde: Jotos-historiikki

Perinnepäivät alkoivat lipunnostolla Sotkamon lukiolla perjantai-aamuna 2.9

Juhlassa oli mukana vielä kolme edessä olevaa sotiemme veteraania. Kuvassa myös osa juhlan järjestelytoimikunnasta.

Kainuun Prikaatin komentaja Manu Tuominen tervehtii Rukajärven veteraani Hannes Tuovista. Tuovinen palveli Rukajärvellä lokakuusta 1942 aina sodan päättymiseen asti konekiväärimiehenä JR 10:ssä.

Tilauksiin osallistui myös Lapin Sotilassoittokunta, kuva Pertti Schroderus

Yhteinen aamunvaus ja lipunnosto

Kajaanin asevelijuhlisiin 1969 herätettiin henkiin sodan aikainen rintamalehti Korven Kaiku. Lehti ilmestyi ensimmäisen kerran heti jatkosodan alettua 5.7.1941. Kolmen ja puolen vuoden aikana lehti ehti ilmestyä 1006 kertaa. Lehti julkaistiin kaikissa aseveli -tapaamisissa. Vasemmalla kuvassa ensimmäisen sodan jälkeen julkaistun lehden etusivu vuodelta 1969

Suomussalmen Reserviupseerit 70-vuotta

Tiedot poimittu vuonna 2021 kootusta Suomussalmen Reserviupseerien historiikista

Suomussalmen Reserviupseerit on perustettu vuonna 1951 kahdeksan reserviupseerin voimin ja aluksi yhdistyksen nimi oli Suomussalmen Reserviupseerikerho. Vuosikymmenien aikana yhdistys on osallistunut monenlaiseen toimintaan ja esimerkiksi 80- ja 90-luvuilla viranomaisia autettiin etsintätehtävissä. Yhdessä on tehty myös retkiä Nuorten reserviupseerien päiville ja sotahistoriallisiin kohteisiin kuten Karjalan kannakselle.

Lisäksi 90-luvulla käynnistyi aktiivinen maanpuolustuskoulutus ja järjestettiin lisäkoulutusta harjoitusten ja kurssien muodossa. 2000-luvun alusta lähtien toiminnassa ovat korostuneet talkoot erilaisissa tapahtumissa. Viime vuosina tärkeitä toimintamuotoja ovat olleet järjestyksenvalvonta ja liikenteenohjaus. Liikenteenohjausta tehtiin esimerkiksi Hossan kansallispuiston avajaisissa vuonna 2017 ja Kainuun Rastiviikolla vuonna 2021. Yhdessä on osallistuttu myös etämarseille ja muihin uudentyyppisiin tapahtumiin. Lisäksi vuonna 2021 järjestettiin yhdistyksen 70-vuotisjuhla.

Yhdistyksen toiminta perustuu edelleen niihin vuonna 1951 sovittuihin periaatteisiin. Yhdistyksen tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää sotilaallisia taitoja ja kenttäkelpoisuutta sekä reserviupseerien yhteydenpitoa. Yhteistyötä ja -toimintaa on tehty veteraanijärjestöjen, KR:n killan, Suomussalmen Rajavartioaseman, Suomussalmen kunnan ja seurakunnan sekä Kainuun prikaatin kanssa. Toimintamuodot ovat vuosien aikana pysyneet samanlaisina ja perinteiksi ovat muodostuneet jo esimerkiksi osallistuminen erilaisiin juhlatilaisuuksiin, kynttilöiden sytyttäminen sankarihaudoille itsenäisyyspäivänä sekä kunniavartio Suomussalmen sankarihaudoilla jouluattona.

Aktiiviset toimijat pitävät yhdistyksen toiminnassa mukana. Yhdistyksen kerran vuodessa ilmestyvä lehti Kiho ja sen toimittaminen ovat merkki aktiivisesta reserviupseeritoiminnasta Suomussalmella.

Jäsenmäärältään yhdistys kuuluu keskisuurten yhdistysten joukkoon. Ikärakenteen muutos yhdistyksen jäsenissä on vaikuttanut myös toimin-

taan esimerkiksi liikunta- ja urheilutapahtumien osallistujamäärissä ja sitä kautta tapahtumien järjestämisessä.

Yhdistyksen toiminnalle on kuitenkin löytynyt tapoja, jotka sopivat kaiken ikäisille.

Mularin veljekset lähdössä talvisotahiihtoon

Kunniavartio sankarihaudoilla

Tulta toukokuussa

Puolangan Reserviläiset voitti ammuntakampanjan

Teksti: Ossi Laine, kuvat: Heikki Ohtamaa

”Tiivis viestintä somekanavien välillä oli myös tehokas aktivoija sekä kannuste meille kaikille”,

Tulta toukokuussa -kilpailu järjestettiin yhteistyössä Reserviläisliiton ja Suomen Reserviupseeriliiton kesken. Kampanja oli koko toukokuun 2022 voimassa ollut kilpailu, jonka aikana paikallisia reserviläis- ja reserviupseeriyhdistyksiä kannustettiin järjestämään jäsenistölleen ampu-matilaisuuksia. Jokaista reserviläistä kannustettiin suorittamaan mahdollisimman monta, mutta vähintään yksi kymmenen laukauksen sarja toukokuun aikana.

Jokaisesta päivästä, jolloin oli ampu-nut vähintään kymmenen laukausta, sai suoritusmerkinnän oman yhdis-tyksensä kokonaissuoritusmäärään. Eko- ja ilma-aseilla suoritettut am-munnat laskettiin myös Tulta touko-kuussa! suorituksiin.. Kun jäsen oli suorittanut vähintään yhden 10 lau-kauksen ammuntasarjan, hän pystyi kirjaamaan suorituksensa verkkolo-makkeelle.

Jäsenmäärään suhteutettuna Reser-viläisliiton aktiivisin paikallisyhdistys oli Puolangan Reserviläiset.

- Puolangalla on ollut varsin vire-ää ampumatoimintaa reserviläisillä. Epävakaa maailman tilanne sai jäse-nistöä aktivoitumaan ja kirjaamaan ohjeiden mukaan, kertoo Puolangan Reserviläisten puheenjohtaja Heikki Ohtamaa.

- Tiivis viestintä somekanavien välil-lä oli myös tehokas aktivoija sekä kan-nuste meille kaikille, hän toteaa.

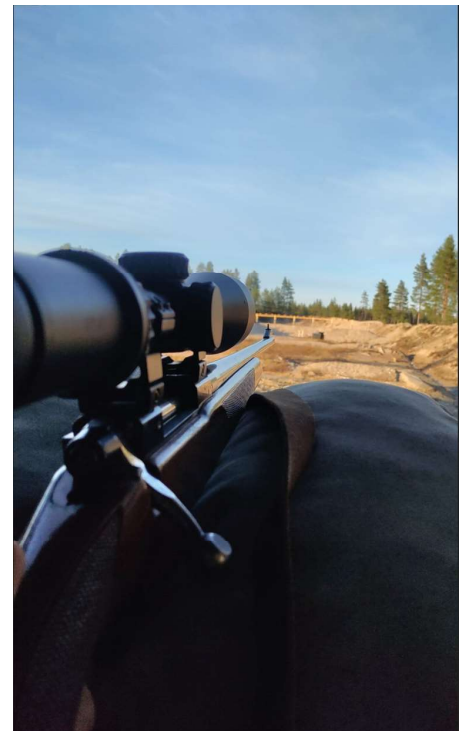

Puolangan Reserviläisillä on hyvät mahdollisuudet harrastaa ammuntaa

- Sovelletun resrviläisammunnan (SRA) suosion voimakas kasvu Kai-nuussa on heijastunut myös Puolan-gan yhdistykseen. Moni meistä ”en-tisistä” ampujista on saanut uutta kipinää ja myös uusia harrastajia on tullut joukkoon. Halu järjestää harjoittelumahdollisuuksia uusille har-rastajille vaikutti yhtenä olennaisena seikkana Tulta toukokuussa -kampan-jan voittoon. Merkittävin selkeä tekijä Puolangan yhdistyksen voittoon sekä aikaisempaankin harrastuneisuuteen on erinomainen Puolangan Ampujien ampumarata, jossa on hyvä ja helppo harrastaa, lisää Heikki Ohtamaa.

- Voittoa juhlistettiin siten, että yh-distys tarjosi tämän vuoden kolman-nen Puolangan SRA-kilpailun jälkeen pullakahvit kaikille paikalla olleille.

Palkintorahat on jo sijoitettu maali-laitteisiin radalle ja lisää hommataan, kun on uudet erilaiset suunnitelmat ensi kevääälle liittyen ammuntahom-miin, sanoo Heikki Ohtamaa lopuksi.

Myös Puolangalla ammunta on suosituimpia toimintamuotoja reserviläisillä.

Yli puoli miljoonaa laukausta

Kaikkiaan suorituksia kirjattiin verkko-lomakkeelle koko toukokuun aikana 8 251, joista Reserviläisliiton jäsenten tekemiä suorituksia oli 73 prosenttia ja Suomen Reserviupseeriliiton 27 prosenttia. Ammuttuja laukauksia kertyi yhteensä yli puoli miljoonaa.

Reserviläisliiton 18 piiristä jäsenmäärään suhteutettuna eniten suorituksia kirjattiin Kainuun Reserviläispiirissä, jossa suoritusmerkintöjä tuli kaikkiaan 298. Toiseksi eniten suorituksia jäsenmäärään suhteutettuna kirjattiin Pohjois-Karjalan Reserviläispiirissä (448 suoritusmerkintää) ja kolmanneksi eniten Suur-Savon Reserviläispiirissä (312 suoritusmerkintää). Kainuun Reserviläispiiri saa tästä palkinnoksi 500 euron, Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri ja Suur-Savon Reserviläispiiri 250 euron toimintatuen / piiri.

Voittanut yhdistys saa palkinnoksi 400 euron, toiseksi ja kolmanneksi tulleet 300 euron ja sijoille 4-8 ylta-neet 200 euron toimintatuen omalle yhdistykselleen.

Kainuun reserviläisyhdistyksistä toimintatukea saivat Puolangan lisäksi Vuolijoen Reserviläiset 300 €, Paltamon Reserviläiset ja Ristijärven Reserviläiset molemmat 200 €. Kainuuseen tuli yhteensä toimintatukea 1600 €.

Kiitos kaikille Tulta toukokuussa -kampanjaan osallistuneille Kainuun reserviläisille erinomaisesta tuloksesta!

Haastekampanjassa ammuttiin monenlaisilla aseilla

RES Yhdistys

1 Puolangan Reserviläiset	208,82
2 Pieksämäen Seudun Reserviläiset	191,30
3 Vuolijoen Reserviläiset	189,74
4 Rantsilan Reserviläiset	106,67
5 Paltamon Reserviläiset	104,76
6 Liperin Reserviläiset	98,13
7 Iin Reserviläiset	96,61
8 Ristijärven Reserviläiset	93,94
9 Kiimingin Reserviläiset	89,29
10 Lopen Reserviläiset	85,71
11 Reservin Urheiluamput	85,71
12 Lemmin Reserviläiset	82,76
13 Perhon Reserviläiset	82,61
14 Karkkilan Reserviläiset	78,57
15 Laukaan Reserviläiset	77,59
16 Nummi-Pusulan Reserviläiset	71,43
17 Ilomantsin Reserviläiset	67,39
18 Pertunmaan Reservinliupseerit	61,90
19 Rautalammin Reserviläiset	54,17
20 Vesannon Reserviläiset	53,91
21 Siilinjärven Reserviläiset	52,17
22 Inkarin Reserviläiset	49,18
23 Korpilahden Reserviläiset	48,62
24 Raisen Reserviläiset	48,21
25 Haapaveden Reserviläiset	45,54

RES Piirlt

1 Kainuun Reserviläispiiri	36,30
2 Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri	34,22
3 Suur-Savon Reserviläispiiri	25,10
4 Pohjois-Pohjanmaan Reserviläispiiri	22,65
5 Uudenmaan Reserviläispiiri	20,81
6 Pohjois-Savon Reserviläispiiri	19,07
7 Keski-Suomen Reserviläispiiri	18,58
8 Etelä-Hämeen Reserviläispiiri	17,30
9 Varsinais-Suomen Reserviläispiiri	16,94
10 Helsingin Seudun Reserviläispiiri	15,07
11 Lapin Reserviläispiiri	12,01
12 Satakunnan Reserviläispiiri	10,18
13 Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiiri	9,92
14 Päijät-Hämeen Reserviläispiiri	9,28
15 Kymenlaakson Reserviläispiiri	9,26
16 Etelä-Karjalan Reserviläispiiri	9,18
17 Keski-Pohjanmaan Reserviläispiiri	7,84
18 Pirkanmaan Reserviläispiiri	6,88

Paavo Lonkila ”Elämäni kovin hiihto”

Teksti: Tenho Tikkanen

Kuvat: Rshy ry

Tapasin Paavo Lonkilan (11.1.1923 – 22.9.2017) säännöllisesti useamman kerran vuodessa. Hän vieraili isäni, eli aseveljensä luona syntymäkodissani. Haastattelin häntä videolle lukematomia kertoja. Paavo oli herrasmies ja eräänlaista yhteistä kansallisomaisuutta, joka suostui kaikkiin haastattelupyyntöihin.

Monet Kiuruvedelle saapuneet vieraat halusivat tavata mestarihiittäjän ja niinpä minäkin olin mukana näissä tapaamisissa. Petroskoin yliopiston professori Juri Kilin tapaaminen oli yksi, samoin kirjailija Robert Brantberg halusi tavata Paavo Lonkilan. Näitä haastatteluja tallensimme myös yhdessä Antero Huttusen kanssa.

Paavo itse osallistui myös Rukajärven suunnan historiikkitoimikunnan veteraanihaastattelujen tekemiseen. Paavo haastatteli aseveljiään yhdessä Pentti Perttulin kanssa. Haastattelut tehtiin Kiuruvedellä Hotelli Peltohovissa, mihin Paavo yhdessä Viljo Huttusen, Heikki Ritvasen kanssa kokosi Rukajärven veteraaneja muistelemaan mennyttä aikaa.

Paavon kerrontaa oli tallennettu vuonna 1994 Kiuruveden Rotareiden opettaja Eino Liljan toimesta ja lisäksi vielä 2012 Paavon naapuri Matti Tikka oli taltioinut Paavon haastattelun.

Paavo Lonkila oli hyvin vaatimaton ja hiukan ujo mies, vaikka hän olikin tottunut keskustelijaksi ja tavannut paljon täysin vieraita ihmisiä, hän jännitti aina haastattelutilanteita. Yksi sotahistoriatyöni kohokohdista osuu juuri Paavo Lonkilan tapaamiseen, minkä tein yhdessä naapurini Veli-Pekka Kastarisen Kiuruveden reseriupseereitten puheenjohtajan kanssa 4.1.2014. Paavo ilmoitti kertoneensa tämän Einarin Kärkkäisen tarinan ulkopuolisille ensimmäisen kerran. Einarin Kärkkäinen oli Paavon rippikoulu- ja pakkikaveri, jonka kanssa Paavo nukui vierekkäin maan syliin kaivetuissa korsuissa. Paavo tunsikin Einarin erityi-

sen hyvin, hiuskiehkuraa myöten. Einarin osallistui Paavon sanoja lainatakseni: ”Tämä oli se minun kovin hiihtoni.” Einarin kaatui siinä hiihdossa Paavon oikealle puolelle. Ilmeisesti Einarin suojasi Paavon hengen oikealta sivulta tulleesta vihollisen tulituksesta.

Lyhyesti Paavo Lonkilasta

Paavo Lonkila syntyi Kiuruvedellä Niemiskylän Lonkilassa 11.1.1923 ja kuoli Kiuruvedellä 22.9.2017. Lonkila oli maanviljelijä ja mestarihiittäjä. Hänen kerrotaan olleen lyhyin olympiavoittaja vain 157 cm pituinen. Hän saavutti Oslon talviolympialaisissa v. 1952 ensin 18 kilometrillä pronssia ja heti perään 4 x 10 km viestissä toisen osuuden hiihtäjänä kultaa.

Paavo Lonkilan urheilusaavutuksia:

- Olympiakultaa Oslolla 1952 4 x 10 kilometrin viestissä
- Olympiapronssia Oslolla 1952 18 kilometrillä
- MM-hopeaa Lake Placidissa 1950 4 x 10 kilometrin viestissä
- MM-kisoissa viides Lake Placidissa 1950 18 kilometrillä
- Holmenkollenin kisojen voitto 18 kilometrillä 1951
- SM-hopeaa 18 kilometrillä 1949-50
- SM-pronssia 18 kilometrillä 1952 ja 1955
- Holmenkollenilla v. 1951

Paavo Lonkila sai opetusministeriön Pro Urheilu -tunnustuspalkinnon vuonna 2001.

Suomen mestaruutta hän ei voittanut kertaakaan. Lonkila edusti Kiuruveden Jännettä. Olen toiminut vuodet 1969 – 1971 välisen ajan tämän seuran sihteerinä/toiminnanjohtajana.

Paavo Lonkila ihmisenä

Edellä olen kuvannut tapaamisiani Paavo Lonkilan kanssa, kuten myös häntä ihmisenä. Järjestimme Rukajärvi-keskuksessa 18.1.2018 Paavon kuoleman jälkeen seminaarin ”Paavo Lonkila muistoissamme. Matti Tikka piti siellä esitelmän, missä hän kertoi Oslon olympialaisissa joukkueen valokuvauksesta. Joukkueen johto oli koonnut valokuvaan vain SVUL:n hiihtäjiä, jolloin Paavo oli kysäissyt, että missäs ne TUL:n miehet ovat.

Hänelle oli todettu, että nyt kuvataan vain SVUL:n urheilijoita. Paavo oli kieltäytynyt tulemasta kuvaan, jos siinä ei ole koko joukkue.

Olen Paavon kanssa keskustellut myös siitä, miksi Kiuruvedellä on vain Kiuruveden Rintamaveteraanit ry:n osasto eikä Sotaveteraanien järjestöä. Paavo oli yksi niistä veteraaneista, joka halusi sotien jälkeen rakentaa yhteiskuntarauhaa tälläkin tavalla. Siten, että koska vasemmistolaiset eivät halunneet tulla Sotaveteraanijärjestön jäseniksi, Kiuruvedelle perustettiin yksi veteraanijärjestö, mihin tulivat kaikki rintamamiehet jäseniksi ilman yhteiskunnallisia rajoitteita.

Paavo ei kehuskellut sodan urotöillä, vaan kertoi puolustaneensa maataan ja sen arvoja jopa oman henkensä vaarantaen. Paavo oli esimerkillinen ihminen, hän oli esimerkiksi meille kaikille. Hän puolusti maansa pyhimpiä arvoja niin sodassa kuin siviilissä, mihin kuului keskeisenä osana yhteiskuntarauhan ylläpitäminen maan sisällä ja ulkosuhteissa. Häntä voidaan pitää yhteiskunnallisessakin mielessä sinnikkäänä ladun aukaisijana aivan kuin Ontajärven partioiretkeltä palattaessa.

Paavolla oli erinomainen muisti ja tarinan kerrontatapa. Hän oli kohtelias herrasmies. Hän oli kansakunnan yhteistä omaisuutta aina kuolinvuoteelleen saakka.

Paavo oli hoidettavana valtavien nivelkipujensa vuoksi sairaalassa. Menimme isäni kanssa häntä katsomaan. Paavo totesi, että kun luoja armahtaisi minua ja pääsis pois -haudanlepoon. Kipu oli sietämätön, olkapää ja polvet olivat rikki. Kertoi liikaa rehkiensä. Isäni ja minä parhaan kykymme mukaan lohdutelimme, että toivotaan pikaista leikkausta. Paavo kertoi, että jonot ovat pitkät ja hän on jonon viimeisenä.

Kotiin tultuamme sanoin isälleni, että eikö olisi oikein, että Paavon kohdalla leikkauslista käännettäisiin ylösalaisin. Isäni oli samalla kannalla ja niin-pä soitin silloiselle kunnanhallituksen puheenjohtajalle. Kerroin, että Paavo on pannut itsensä likoon maansa puolesta niin monta kertaa ja hän on tarjonnut meille kaikille sellaisia nautinnon hetkiä, että voisitko vaikuttaa isäni toiveen mukaisesti. Näin Paavo

pääsi leikkauksiin ja kivut poistuivat ja hän pääsi kuntoilemaan, mikä oli hänelle tärkeä.

Valitettavasti hän menetti näkönsä, mutta muisti oli terävä aivan hänen kuolemaansa saakka. Paavo saattoi seurata oman pitäjän tapahtumia, kun paikkakunnan lehti oli luettu nauhalle. Samalla nauhurilla hän kuunteli myös useita meidän tekemiämme veteraanihaastatteluja.

Elämäni kovin hiihto (9.3.1988 Perttulin haastattelu s. 18.)

Olen kysynyt Paavolta itseltään mikä olikaan hänen elämänsä kovin hiihto. Jatkoin, pitikö paikkansa se tieto mitä hänen sanomakseen on kirjoitettu Pekka Tiilikaisen Oslon olympialaisten viestin jälkeen tekemästä haastattelusta: Pekka Tiilikaisen kerrotaan kysyneen: "Oliko tämä elämäsi kovin hiihto?" Paavo vastasi: "Ei, kyllä kovin hiihto oli kevättälvella 1943 Ontajärven jäällä." Tähän Paavo vastasi, että siihen suuntaan se keskustelu taisi kulkea.

Mistä sitten tuossa Ontajärven hiihdossa (17.3.1943 aamuvarhaisella) olikaan lopulta kysymys, kerron siitä seuraavaksi.

Rukajärven suunnan miehet tekivät kolme Suomen armeijan Jatkosodan pisintä partioiretkä vihollisen selustaan.

1) Ensimmäisen Muurmännin radalle 14.1. – 23.1.1942. Miesvahuudeltaan suurin partioiretki, jolle osallistui 1924 miestä ja 268 hevosta. Tappioita syntyi vähän, retkellä kaatui 4 ja sodan jälkeen 1, eli yhteensä 5 miestä, haavoittuneita oli 10, paleltumia 79, (kaasusairaita 5, sairaita 26) vankeja otettiin 2 (I/JR 10 ja RjP 6 + tukijoukkoja). Perttulin johtama kärkipartio hiihti retken aikana n. 330 kilometriä. Muurmännin radalle omilta linjoilta on matkaa reilut 70 km.

2) Jeljärven huoltotukikohdan tuhoaminen 14. – 17.3.1943, osallistui 581 miestä

Kohteessa kaatui 7 miestä, haavoittui 6 ja kadonneita oli 25. Lopullinen 17 kaatui, 14 vankia. Jeljärvelle matkaa omilta linjoilta on partioiretken käyttämää reittiä myöten n. 50 kilometriä.

3) Suopassalmi keväällä 1944, 27.3. – 31.3.1944, partioiretkelle osallistui yhteensä 189 miestä. Osasto kulki 160 km, pisin etäisyys omista asemista 50 km, 5 kaatui ja 4 haavoittui

Jeljärven partioiretken paluu

Jeljärven partioiretkestä on julkaistu v. 2013 yhdistyksemme toimesta kirja "Jeljärven huoltotukikohdan tuho", mihin on koottu kaikki tiedossamme oleva retkeä koskeva tieto. Tässä kirjoituksessa kerrotaan vain paluumatkasta Ontajärven ylitystä koskevasta hiihdosta.

Jeljärveltä palatessaan Paavo Lonkilan ryhmä erkaantui pääjoukosta ja Ontajärven jälle laskeutuessaan partio hiihti 17.3.1943 aamulla vihollisen väijytykseen. Lonkilan kertomuksen mukaan parikymmentä miestä kaatui vihollisen väijytyksessä ja vain puolenkymmentä selvisi omalle puolelle yli Ontajärven. Paavolla ei tietenkään voinut olla tietoa siitä kaatuivatko hänen perässään hiihtäneet aseveljet vai jäivät he vangeiksi. Retkellä kaatui lopullisten tietojen mukaan 14 ja 14 jäi vangiksi, suurin osa juuri tässä Ontajärven ylityksessä.

Herrasmiessopimus

Ontajärven länsirannalla oli Jeljärveltä palaavia joukkoja vastassa mm. 14. divisioonan valistustoimistosta urheilu-upseeri Akseli Kaskela. Täällä kunnianosoituksena kaatuneita aseveljiään kohtaan surevat tekivät herrasmiessopimuksen, jonka mukaan sotien jälkeen perustetaan Suomen kansan keskuuteen urheilukasvatuslaitos. Ja näin nämä miehet muistivat tuon tekemänsä sopimuksen ja paikan etsintä annettiin Jeljärven retkelle osallistuneelle kirjailija Onni Bovellain, myöhemmin Palasteen tehtäväksi. Tähän "herrasmiessopimukseen" liittyy mielenkiintoinen toinen tarina, "Rukahovin tarina".

Rukahovin tarina.

Rukahovi oli rintamalla Tiikan päämajan alueella upseerikanttiin. Sodan jälkeen talo pystytettiin Vuokattiin, mistä tarkemmin seuraavassa.

Puhuttaessa Vuokatin Urheiluopiston perustamisesta on mentävä vuosikymmenten taakse vuoteen 1943 Rukahjärven rintamalle. Tämän tari-

nan päähenkilö on ylikersantti Onni Palaste (ent. Bovellan), joka kertoi uskomattoman tarinansa Vuokatin Urheiluopiston johtajana vuosina 1998 – 2009 toimineelle Pekka Vähäsöyryngille Urheiluopiston 60-vuotisjuhlaa edeltävänä päivänä vuonna 2005. Kunniavieras Palaste muisteli ensimmäisen kerran osallistuneensa keskusteluun ja kuulleen talviurheilulajien urheilukeskuksen perustamisesta jatkosodassa Ontajärvellä, heti kun hän oli palannut kauas vihollisen selustaan ulottuneelta Jeljärven retkeltä. Välittömästi retken jälkeen tehtiin herrasmiessopimus, jonka mukaan: "Sotien jälkeen perustetaan säätiö edistämään Pohjoismaisia talviurheilulajeja Suomen kansan keskuudessa." Herrasmiessopimuksella aseveljet halusivat osoittaa tällä tavoin kunnioitustaan kaatuneille aseveljilleen.

Jeljärven retkeltä palaavat sotilaat perustelivat päätöstään myös sillä, että suomalaiset sotilaat menestyivät sotatoimissa osin myös sen vuoksi, että suomalaisten hiihtotaito oli parempi vihollisen joukkoihin verrattuna. Tällä tavoin urheilukasvatuslaitoksen katsottiin edistävän myös maanpuolustusta.

Vuokatin urheiluopiston perustamisen ja sen rakennusten historiaan voi tutustua Rukajärven suunnan historiayhdistys ry:n 30.11.2018 julkaistusta jutusta.^{1, 2}

Vuokatin Urheiluopiston Rukajärven rintamalta 1944 tuodut rakennukset:

1. – Rantasauna, rak. v. 1945
2. – Majoitusrakennus Toivola, rak. v. 1945
3. – Majoitusrakennus Keima, rak. v. 1945
4. – Majoitusrakennus Onnela, rak. v. 1946
5. – Majoitusrakennus Särkelä, rak. v. 1946 (talonmies Eino Hyryläinen)
6. – Urheiluopiston hallintorakennus

Rukahovi/Pikku Pölly rak. v. 1946

7. – Urheiluopiston johtajan asunto, rak. v. 1946

Rakennukset 1, 4 ja 5 tuotiin Eevalasta, rakennukset 2, 3, 6 ja 7 Kuhmon Särkijärveltä (osin myös rak. 4).

Myöhemmin rakennettiin ruokala/kahvio, tuotiinko myös se Rukajärveltä siitä ei ole tietoa. Onni Palaste kertoo lehtihaastattelussa neljästä hirsirakennuksesta, kahdesta 10 x 30 m:n rakennuksesta ja kahdesta vähän pienemmästä (Kainuun Sanomat 9.3.1946). Pekka Vähäsöyryngille Palaste oli v. 2005 kertonut Rukajärveltä tuoduista 7 rakennuksesta. Aarno Peltolalle Palaste kertoi rakennusten historiatietoa jo vuonna 1966, jolloin he asuivat Vuokatin Urheiluopistolla asuntokavereina. Tuossa vaiheessa Onni Palaste kirjoitti ensimmäistä "Rukajärven sissit" teostaan, mikä ilmestyi vuonna 1967. Aarno Peltola oli Vuokatin urheiluopiston valmentaja?

Rukahovin kohdalla toteutuu asevelihengen todellinen luonne. Uskomiin voimiin. Maan parhaat hiihtäjät osallistuivat tuolle Jeljärven partioretkelle. Aseveljiä kaatui (18, vankeja 17), heitä surtiin ja yhdessä tehtiin herrasmiessopimus: "Sodan jälkeen perustetaan urheilukasvatuslaitos, kunnioituksesta kaatuneita aseveljiä kohtaan." Tehtävä annettiin Onni Bovellanille, eli kirjailija Onni Palasteelle. Selvitysten jälkeen päädyttiin Vuokatin urheiluopiston perustamiseen. Rakennukset tehtiin Rukajärven rintamamiesten hakkaamista hirsistä. Rakennukset ovat vielä tänäkin päivänä arvokkaassa käytössä. Rukajärven rintaman päämaja-alueen kanttiini Rukahovi Tiiksassa seisoo nyt komeasti Vuokatin Urheiluopiston hallintorakennuksena. Mikään muu ratkaisu ei olisi ollut arvokkaampi kunnianosoitus veteraaneille.

Vuokatin Urheiluopiston Rukajärveltä 1944 tuodut rakennukset:

1. Vuokatin Maja, avajaiset v. 1947

2. Särkelä, v. 1946 (oli aluksi johtajan kotitalo nähtävästi yhdessä kenttämestarin kanssa pariasuntona)

3. Onnela, v. 1946

4. Pieni Pölly, v. 1946 loppuvuodesta, Pieni Pölly on itseasiassa hallintorakennus "Rukahovi"

5. Savusauna v. 1945

6. Johtajan asunto. v. 1948 nimeltään Harjula

7. Kahvila, v.1946 (kahvila / kanttiini tehtiin tilamuutoksien Onnelasta vuonna 1970)

Toivola ja Keima, 1945

Meille on kerrottu, että kaikki eivät ole halukkaita vieläkään luovuttamaan tietoa asevelitaloistaan. Tämä perustuu epäluuloon, jonka mukaan sotien jälkeen Suomi joutui palauttamaan Valvontakomission vaatimuksesta rakennuksia.³ Tämä, sinänsä ymmärrettävä pelko, on osoittautunut aiheettomaksi, koska missään ei ole tullut esille, että yhtään sodanaikana kotirintamalle tuotua asevelitaloa olisi purettu ja palautettu.

Tähän keskusteluun tuo mielenkiintoisen lisän Rukahovin tarina, josta erikseen tuonnempana ja jota koskeva asia on esitelty yhdistyksemme nettisivulla aikaisemmin useamassa julkaisussa, mm. Vuokatissa 30.11.2018 laatan paljastustilaisuudesta kertovassa jutussa.

Asia tuli esille myös lisälmella. Kyösti Kauppinen kertoi kuulleen Talvisodassa kaatuneen Taavetti Palmin pojalta Rauno Palmilta, että hänen vanhempansa olivat sodan jälkeen kieltäneet kertomasta siitä, että talo oli peräisin Rukajärven rintamalta, koska pelkona oli, että talo menetettäisiin sotakorvauksena.

Onni Palasteesta

Onni Palaste vihittiin avioliittoon Kerttu Esteri Klemetin kanssa Vuokatin Majalla Rukahovi/Pieni Pölly-nimisesä rakennuksessa 16.2.1947. Vuokatin Urheiluopiston avajaiset pidettiin 23.2.1947.

Onni Palaste kirjoittamat teokset:

- Rukajärven sissit, 1967
- [Minä, desantti](#), 1970
- [Sissi rajan takaa](#), 1972
- [Siviilisissit Stalinin kanavalla](#). WSOY, 1973. ISBN 951-0-05938-2.
- Simo Hurtti -sarja
 - [Simo Hurtti](#), 1978
 - [Simo Hurtti ja Anna](#), 1982
 - Simo Hurtti ja isoviha, 1983
- Suomussalmen sankarit, 1979
- Talvisodan ääniä, 1980
- Irina ja Mannerheim, 1981
- Aina Hangosta Petsamoon, 1984
- [Sissiretki surman suuhun](#), 1985
- Isät katsovat poikiaan, 1985
- Toki kallehin on vapaus, 1986
- Lapin sissi, 1988
- Viimeiseen sissiin, 1992
- Raappanan miehet, 1996
- Korpisodan sankarit, 1998
- Kaukopartio, 2003

Vuokatin Urheiluopiston merkityksestä suomalaiselle urheilulle

Mestarihihtäjä Juha Mieto tutustui 21.4.2022 Kiuruveden Rukajärvi-keskukseen. Juha miedon isä Aarne Mieto taisteli Rukajärven suunnalla, missä hän haavoittui 21.6.1942.

Juha Mieto (s. 20.11.1949) kertoi suorittaneensa varusmiespalveluksensa Kainuun Prikaatissa. Hän kertoi, että parhaiten hiihtourheilussa menestyneet varusmiehet saivat komennuksen Vuokatin Urheiluopistolle missä saadun hiihtoharjoitusten lisäksi aivan lapiopelissä kesäisin kunnostettiin talven hiihtolatuja pohjia. Vuokatin leiri oli haluttua, jossa varusmiespalveluun liittyvät muodollisuudet olivat huomattavasti vähäisemmät, ruoka ja kohtelu hyvää.

Tilaisuudessa kysyttiin Juha Miedolta ja paikalla olleelta Suomen hiihtoliiton päävalmentaja Immo Kuutsalta, mikä merkitys Vuokatin Urheiluopistolla oli Suomen hiihtovalmennukselle. Kummankin mielestä maamme ainoan hiihtourheilun valmennuskeskuksen merkitys oli varsin ratkaiseva. Siellä luotiin valmennuksellinen perusta maamme edustushiihtäjille. Vuokatissa he tapasivat myös muiden maiden edustushiihdon parhaimmista.

Olen asiaa tiedustellut myös useita Suomen mestaruuksia voittaneelta Lieksalaiselta Risto Kiiskiseltä (20.7.1956) ja Kiuruvedeltä kotoisin olevalta Kari Saastamoiselta (3.8.1958) samaa asiaa, joiden mukaan Vuokatin Urheiluopiston harjoitusleireille oli tungosta ja sinne pääsyä odotettiin.

Voitaneen mainita, että vielä vuoden 2022 maamme menestyneimmät kaikki hiihtäjät ovat leireilleet Vuokatin Urheiluopistolla ja mm. Kerttu Niskanen asuu Vuokatissa ja käy kuten niin monet huippu-urheilijat Vuokatin Urheilulukiota. Vuokatin Urheilulukio perustettiin v. 1976 ja Vuokatin Urheilukatemia v. 2010.

Rukajärven veteraanien haastattelutilaisuus Kiuruvedellä, Paavo Lonkila oikealla.

Voidaan sanoa, että vuonna 1945 perustettu Vuokatin Urheiluopisto kehittyi edelleen ja että se on maamme ainut talviurheilun valmennukseen tarkoitettu ”urheilukasvatuslaitos”.

Lähteet:

- RSHYry:n arkisto
- Rukajärven suunnan historiikkitoimikunnan haastattelu 9.3.1983, Pentti Perttuli
- Videohaastattelu /Eino Lilja, Matti Tikka ja useita Tenho Tikkanen mm. 4.1.2014
- Pekka Vähäsöyrinki, videohaastattelu – Rukahovin tarina 11.10.2018: <https://www.youtube.com/watch?v=WmxXOOFMzro&t=24s>
- Vuokatin Urheiluopiston rakentaminen – satumainen tarina 30.11.2018, Pidetty Vuokarin urheiluopistolla, missä kiiinnitettiin laatta ”Rukahovin” seinään.
- RSHYry:n 14.1.2018 tilaisuus: Paavo Lonkila muistoissamme, Rukajärvi-keskus, lisalmi
- Tenho Tikkanen Radio Sandels Paavo Lonkilaa koskeva haastattelu - 14.1.2018, Radio Sandelssin ohjelma – Paavo Lonkila muistoissamme 14.1.2018
- Tenho Tikkanen Asevelitalot - Vaiettua, mutta arvokasta historiaa - 20.10.2019
- Tenho Tikkanen esitelmät Kiuruveden Rukajärvi-keskus 21.2.2022 ”Mitä yhteistä on Juha Miedon isällä Aarnella ja Paavo Lonkilalla”

Reserviläisten maastokilpailu Puolangalla 28.7.2022

Teksti: Juhani Palola

Kainuun reservipiirien maastokilpailu pidettiin Puolangalla tiistaina 28.7.2022 klo 17 Leipivaaran ampumaradalla ja Pyssylammen maastossa.

Maastokilpailun osa-alueet:

1) Pistooliammunta (25 m, taulu M/68) suoritettiin ei-rasituksen alaisena Leipivaaran ampumaradalla.

2) Suunnistus alkoi Pyssylammen laavulta ja päättyi rastiviikon kilpailukeskukseen.

3) Etäisyydenarvointi, suunnistuksen jälkeen viitoitettu reitti, jolta viisi etäisyyksien arviointikohtetta, viitoitus päättyi Pyssylammen laavulle.

Maastokilpailuun osallistui 13 henkilöä: Kajaanista 1, Kuhmosta 2, Suomussalmelta 3, Ristijärveltä 5, Puolangalta 2. Naisia oli kolme. Lisäksi mukana oli 10 henkilöä toimitsijat mukaan lukien, jotka suorittivat kaksi osa-aluetta ja yksi, joka pelkäs-tään suunnisti. Samaan aikaan ja samoilla radoilla toteutui Puolangan Ryhdin järjestämänä torstain kuntorastit. Suunnistuksen suoritti kaikkiaan 26 henkilöä, kaukaisimmat Joensuusta ja Oulusta. Kaikille kilpailijoille tarjottiin Puolangan reserviupseerien tarjoamana kahvia, mehua, pullaa ja makaroita. Laavulla paloi nuotio. Tarjoilun järjestivät Kaarina ja Martti Köngäs.

Kilpailunjohtajana toimi Martti Köngäs, joka mm. perehdytti suunnistajat reittiinsä. Suunnistusradat olivat valmiita Kainuun Rastiviikon ratoja B-lyhyt (3,6 km) ja C-lyhyt (2,4 km). Tapani Piippo valvoi ammuntaa. Markku Värynen ohjasi kilpailijat etäisyyden arviointiin. Juhani Palola piti yllä tulospalvelua. Martti ja Juhani olivat valmistelleet etäisyyden arviointikohteet.

Sarjat: Yleinen, 40, 50, 60, 70, 80. Sarjat olivat yhteisiä miehille ja naisille sekä upseereille ja reserviläisille. Kokonaiskilpailun tulokset laskettiin sarjoittain uudella periaatteella eli kunkin osakilpailun sijoituksen perusteella: 1., 2., 3., jne. Nämä sijoituspisteet laskettiin yhteen ja pienin arvo oli sarjan paras.

Sää oli mitä sopivin kilpailuun, pilvipoutainen. Suunnistajissa oli monenlaista tasoa, jotkut paljon ja jotkut hyvin vähän harrastaneita. Niinpä oli mukavaa seurata Martin opastusta ja pereh-

dyttämistä lajiin. Yksi reserviläisporukka lähti yhdessä suunnistamaan ja ottivat yhden yhteisen EMIT-kortin. Hyvin onnistui heidänkin kilpailunsa. Järjestelyihin oltiin sen verran tyytyväisiä, että sa-
nottiin piirin toiminnanjohtajan suulla: saatte jär-jestää kisat tulevinakin vuosina!

Palkintojen jako tapahtui Pyssylammen laavulla. Martti jakoi sarjojen parhaille reserviläismitalit: kultaiset, hopeiset ja pronssiset. Lisäksi palkittiin mansikkarasioilla kunkin osakilpailun parhaat.

Kainuun reservipiirien maastokilpailu 28.7.2022

Leipivaaran ampumarata ja Pyssylammen maasto

TULOKSET				AMMUNTA		ETÄISYYDSARVI		SUUNNISTUS		KOKONAISTULOS	
Sarja	Arvo	Nimi	Yhdistys	Tulos	Sij.	Virhe / m	Sij.	Aika	Sij.	Sij.pis	Sijoitus
40	Ltn	Kari Sutinen	Puol RU	81	1	122	2	0:37:54	1	4	1
40		Heidi Majjala	Ristij. Res	74	2	64	1	1:29:09	2	5	2
50	Ltn	Vesa Hyytiäinen	Kuhmon RU	87	1	64	2	1:09:08	1	4	1
50		Minna-Liisa Laakso	Ristij. Res	82	2	87	3	1:29:09	2	7	2
50		Tanja Kempainen	Ristij. Res	71	4	47	1	1:29:09	2	7	3
50	Kers	Jouni Kempainen	Ristij. Res	82	2	95	4	1:29:09	2	8	4
60	Vaap.	Jari Karppinen	KajRes	75	3	43	1	0:32:48	1	5	1
60	Ltn	Rainer Horsma	SuomusRU	88	1	95	4	0:39:24	2	7	2
60	Kapt.	Pertti Mulari	SuomusRU	75	3	73	2	0:39:48	3	8	3
60	Maj	Auvo Kämä	Kuhmon RU	87	2	78	3	0:41:07	4	9	4
70	Kapt.	Terho Pelli	SuomusRU	68	2	31	1	0:39:36	1	4	1
70	Yll	Risto Kämä	Puol RU	72	1	142	2	1:25:16	2	5	2
80	Maj.	Seppo Tahkapää	Ristij. RU	68	1	79	1	?	1	3	1

Joukkuetulos											
1.	Suomussalmi										
	60	Kapt.	Pertti Mulari	SuomusRU	75		73	0:39:48			
	60	Ltn	Rainer Horsma	SuomusRU	88		95	0:39:24			
	70	Kapt.	Terho Pelli	SuomusRU	68		31	0:39:36			
					231	1	199	2	1:58:48	1	4
2.	Ristijärvi										
	40		Heidi Majjala	Ristij. Res	74		64	1:29:09			
	50		Tanja Kempainen	Ristij. Res	71		47	1:29:09			
	50		Minna-Liisa Laakso	Ristij. Res	82		87	1:29:09			
					227	2	198	1	4:27:27	2	5

